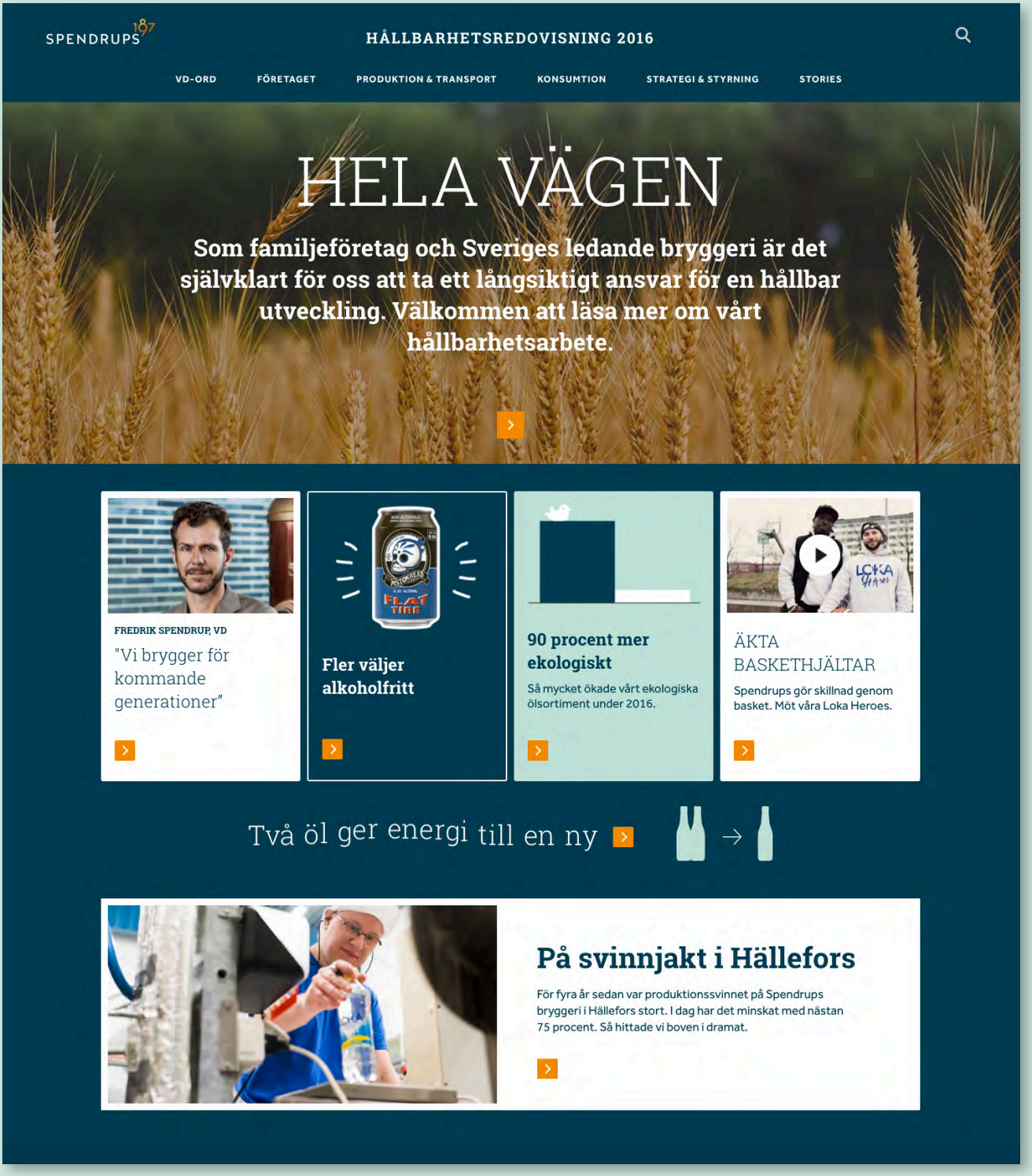
Spendrups hållbarhetsredovisning 2016

Onlineredovisning

Spendrups hållbarhetsredovisning 2016 är helt digital och finns alltså inte i tryckt version.

Detta dokument är en utskriftsanpassad pdf som har genererats från den digitala redovisningen. Det innebär bland annat att den omfattar länkar (text i orange färg) och texter som underlättar navigering på sajten.

Originalredovisningen hittar du på hallbarhetsredovisning2016.spendrups.se.

KONTAKT

ANNA LIDSTRÖM,
hållbarhetschef Spendrups
Telefon växel 08-672 77 00

SISKO NAUTSCH-RÖNNMARK,
koncernansvarig kvalitets- och miljöchef Spendrups
Telefon växel 08-672 77 00

BESÖKSADRESS:
Vårby Allé 39 , 143 30 Vårby

POSTADRESS:
Spendrups Bryggeri AB,
Box 3006, 143 03 Vårby

www.spendrups.se

Spendrups Bryggeriaktiebolag AB
556079-6871

Innehåll

VD-ord 4

Vårt sätt att arbeta 6

Värdekedjan 10

Intressentdialog och väsentlighetsanalys 14

Företaget 17

Om Spendrups 18

Medarbetare 24

Marknadsutveckling 35

Produktion & transport 37

Produktion 38

Transport 46

Förpackning 48

Leverantörskedja 50

Energi- och materialbalans 53

Konsumtion 59

Våra produkter 60

Alkohol och ansvar 65

Nöjda kunder och konsumenter 67

Om redovisningen 69

GRI-index 70

Bestyrkanderapport 76

Bilagor:

Spendrups synar transporterna 78

Det cirkulära tänket på flaska 80

På svinnjakt i Hällefors 82

”Medvetenheten hos konsumenter ökar” 84

Basket gör skillnad på riktigt 86

VD-ORD

”Vi brygger för kommande generationer”

Det är en sägning som har vuxit till ett motto för hela vår verksamhet under de snart nio år som vi aktivt har arbetat med en heltäckande hållbarhetsstrategi i Spendrups. För mig fångar den meningen det ansvar vi har som bryggeri och framför allt det som utmärker oss som familjeföretag.

Det handlar om att förvalta och utveckla en verksamhet som är hållbar – hela vägen från korn till kund – men också att förvalta ett arv och en tradition från generation till generation. I oktober förra året genomförde vi en odramatisk men viktig förändring inom koncernen som säkerställer att Spendrups är och förblir ett familjeföretag. Det innebär att familjens långsiktiga engagemang och ansvar tydliggörs ytterligare. Begreppet hållbarhet blir en än mer självklar och levande del av vår verksamhet.

Spendrups drivs i dag av femte generationen bryggare. Vi står på många sätt starkare som företag än någonsin tidigare. Framgången ligger till stor del i förmågan att förstå och tolka omvärldens behov och efterfrågan. Vi måste kunna möta detta med attraktiva produkter och tjänster.

Under 2016 har vår dryckesportfölj stärkts med flera alkoholfria och ekologiska produkter som har tagits emot väl av en alltmer hälso- och smakmedveten konsumentkrets. Tillväxten på alkoholfria alternativ är urstark – det är en kategori som är här för att stanna. Även den starka utvecklingen inom ekologiska

produkter håller i sig. Under 2016 har även vår försäljning av ekologiskt öl ökat med 90 procent och svarar nu för den största delen av den totala tillväxten inom Spendrups. Av vårt vinsortiment är 18 procent EKO-märkt. En mycket spännande utveckling och jag gläds särskilt åt att vi har kunnat möta upp detta växande segment med så bra produkter.

Året har dock inte bara varit fyllt av framgångar. Vår biobränsleanläggning i Grängesberg som sjösattes under 2015, och som på sikt ska göra oss oberoende av fossila bränslen i produktionen, har haft betydande inkörningsproblem. Vi har inte nått vårt mål om 100-procentig dravförbränningsgrad, kombinerat med utfasning av oljeanvändning. Det har resulterat i ett intensivt service- och problemlösningsarbete och en sämre klimatpåverkan än planerat.

I skrivande stund ser vi dock ljust på att biobränsleanläggningen kommer att ge full effekt under 2017. Trots tillfälliga bakslag som försenar vår målsättning så kan jag inte låta bli att vara stolt. Organisationen har uppvisat handlingskraft och denna unika anläggning har skapat ett engagemang, både inom och kring Spendrups. Just den viljan – att ständigt utveckla och förbättra – är för mig en förutsättning för ett företag som planerar för generationer i stället för kvartal.

Fredrik Spendrup, vd

STRATEGI & STYRNING

Vårt sätt att arbeta

Ansvaret för Spendrups hållbarhetsarbete är tydligt fördelat inom organisationen. Affärsenheterna bär ett stort ansvar för att säkerställa att miljö- och hållbarhetsstrategierna följs och tillämpas i processer och beslutssituationer.

Enheterna får stöd och utbildning från den centrala hållbarhetsfunktionen, som leder arbetet på ledningsnivå i nära samarbete med koncernstaberna och affärsområdescheferna för varuförsörjning, marknadsföring och försäljning.

Under 2017 kommer Spendrups hållbarhetsarbete att intensifieras och förstärkas med mer resurser. Syftet är att möjliggöra ytterligare integrering i den löpande affärsverksamheten.

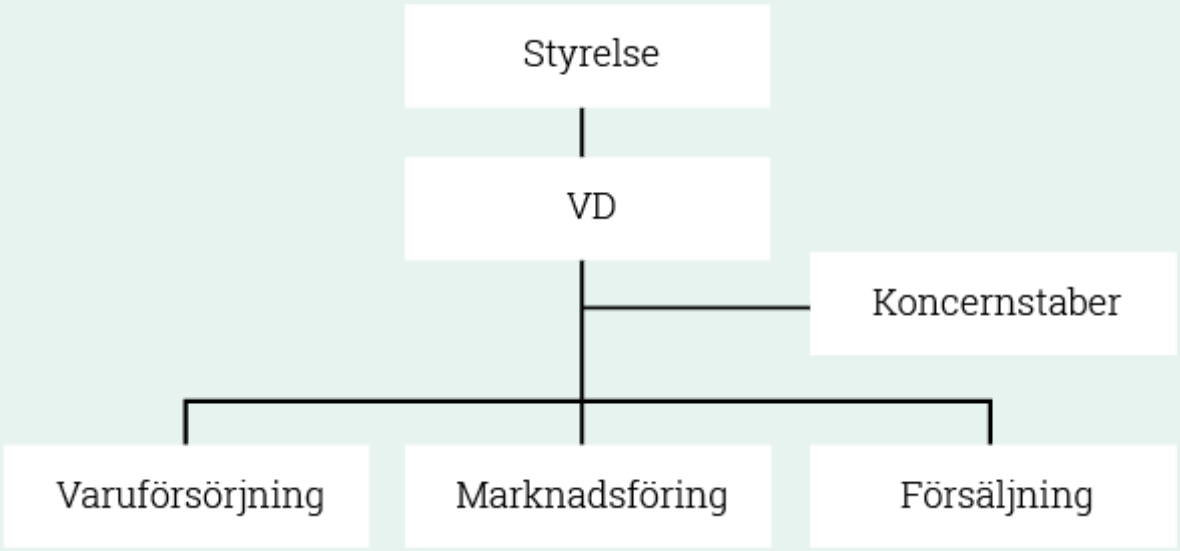
Spendrups värderingar är grunden för att säkra att hållbarhet genomsyrar företagets hela verksamhet. Värderingarna sammanfattas i Spendrups affärsetiska kod, som beskriver Spendrups ställningstaganden kring vårt agerande på marknaden och i samhället – samt vårt förhållningssätt till miljö och arbetsmiljö. Våra medarbetare tar del av koden under speciella utbildningar.

Läs mer!

Vår affärsetiska kod finns att läsa här.

Spendrups tillämpar FN:s Global Compact och OECD:s principer för multinationella företag och försiktighetsprincipen i alla led i vår verksamhet. Vårt arbete med livsmedelssäkerhet styrs av FSSC 22000, vårt systematiska arbetsmiljöarbete baseras på Arbetsmiljöverkets föreskrifter och vårt miljöarbete styrs av ISO 14001. Under 2017 kommer vi att fokusera på övergången till den nya ISO 14001-standarden och kalibrera vår organisation och processer för att uppfylla kraven i den.

Ansvarsfördelningen för Spendrups hållbarhetsarbete

Styrelse: Styrelsen får årligen rapportering om hållbarhetsarbetet och gör årligen en översyn av arbetets status och resultat.

Verkställande direktör: Verkställande direktör driver igenom styrelsens beslut och ansvarar för resultatet.

Koncernstaber: Miljö- och hållbarhet, kommunikation, HR, ekonomi, IT, strategisk planering och juridik.

Varuförsörjning: Affärsenheten driver hållbarhetsarbetet som rör inköp av råvaror och insatsvaror, produktionseffektivitet och transporter.

Marknadsföring: Affärsenheten driver hållbarhetsarbetet som rör konsument- och kundnöjdhet samt ansvarsfull marknadsföring.

Försäljning: Affärsenheten driver hållbarhetsarbetet som rör ett ansvarsfullt marknadsagerande och kundnöjdhet.

Gemensamma mål

Nationella och internationella standarder är ett självklart stöd för Spendrups hållbarhetsarbete. På global nivå ger Agenda 2030 och FN:s 17 hållbarhetsmål både länder och företag en plattform för att tillsammans arbeta med globala utmaningar.

I Agenda 2030 blev det även tydligare vilken roll näringslivet kan spela i den pågående omställningen till ett hållbart samhälle. Klimatavtalet i Paris från december 2015 godtogs i stora delar av världen under 2016 och ger oss som företag en större förståelse för de övergripande klimatmålen.

För Spendrups fungerar FN:s globala utvecklingsmål som ett ramverk för att förstå hur vårt hållbarhetsarbete bidrar till omvärldens mål för hållbar utveckling.

Under 2016 identifierade vi vilka av FN:s 17 mål och delmål som vi bidrar till – och var i värdekedjan vårt arbete har störst effekt. Se en illustration av detta här.

Fem mål identifierades som extra viktiga för vårt fortsatta arbete och våra framtida långsiktiga mål.

3.5

Stärka insatserna för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk.

6.3

Till 2030 förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material, halvera andelen obehandlat avloppsvatten och väsentligt öka återvinningen och en säker återanvändning globalt.

7.2

Till 2030 väsentligen öka andelen förnybar energi i den globala energimixen.

8.5

Senast 2030 uppnå full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla kvinnor och män, inklusive ungdomar och personer med funktionsnedsättning, samt lika lön för likvärdigt arbete.

8.8

Skydda arbetstagarnas rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö för alla arbetstagare, inklusive arbetskraftsinvandrare, i synnerhet kvinnliga migranter, och människor i otrygga anställningar.

12.2

Senast 2030 uppnå en hållbar förvaltning och ett effektivt nyttjande av naturresurser.

12.3

Till 2030, halvera det globala matsvinnet per person i butik- och konsumentledet, och minska matsvinnet längs hela livsmedelskedjan, även förlusterna efter skörd.

12.5

Till 2030 väsentligt minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.

Läs mer!

Här kan du läsa mer om FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling.

STRATEGI & STYRNING

Påverkan längs värdekedjan

För att vårt hållbarhetsarbete ska få effekt måste vi hantera de områden där vår påverkan – direkt och indirekt – är som störst. Vi gör det genom att söka samverkan med kunder och leverantörer, och genom att engagera oss i olika nätverk som arbetar med relevanta frågor inom samhälle, näringsliv, ekonomi, miljö och hållbar utveckling.

Bland dem märks Sveriges Bryggerier, Livsmedelsföretagen, Dagligvaruleverantörernas förbund, Näringslivets miljöchefer, Stockholms Handelskammare, Sveriges Annonsörer, Swedish Standards Institute samt Alcohol Update Forum.

Som Sveriges ledande bryggeri utövar vi inflytande såväl bakåt som framåt i vår värdekedja. I den här bilden kan du ta del av några exempel på hur vi arbetar med detta. Bilden beskriver även hur vi bidrar till att uppfylla FN:s globala mål för hållbar utveckling. Klicka på de olika delarna i kedjan för att se mer information om respektive del.

Klicka och följ kedjan

Primärproduktion	Förädling	Spendrups bryggeri	Kund	Konsument
Begränsat inflytande	Inflytande	Kontroll	Inflytande	Begränsat inflytande

Primärproduktion

Väsentliga frågor

- Jordbruk med respekt för ekosystemtjänster
- Resurssmart användning av vatten, energi och näringsämnen
- Tillgång till råvaror
- Spårbarhet
- Arbetsförhållanden

Vårt angreppssätt

- Leverantörsval
- Leverantörssamarbete

Globala mål

Förädling

Väsentliga frågor

- Effektiv resursanvändning
- Transporter
- Produktkvalitet och livsmedelssäkerhet
- Arbetsförhållanden

Vårt angreppssätt

- Leverantörsval
- Leverantörssamarbete

Globala mål

Primärproduktion	Förädling	Spendrups bryggeri	Kund	Konsument
Begränsat inflytande	Inflytande	Kontroll	Inflytande	Begränsat inflytande

Spendrups bryggeri

Väsentliga frågor

- Effektiv resursanvändning
- Fossilfri produktion
- Lönsamhet
- Produktkvalitet och livsmedelssäkerhet
- Arbetsförhållanden
- Kompetens och etik
- Engagemang i lokalsamhället

Vårt angreppssätt

- Miljöledningssystem
- Kvalitetsledningssystem
- Effektiv verksamhetsstyrning
- Produktutveckling
- Ansvarsfullt marknadsagerande
- Systematiskt arbetsmiljöarbete
- Lokala inköp och sponsorskap

Globala mål

Kund

Väsentliga frågor

- Produktutbud
- Transporter
- Kundnöjdhet
- Goda kundrelationer
- Transparent och etiskt agerande

Vårt angreppssätt

- Produktutveckling
- Logistikstyrning
- Kundsamverkan
- Utbildning inom anti-korruption

Globala mål

Primärproduktion	Förädling	Spendrups bryggeri	Kund	Konsument
Begränsat inflytande	Inflytande	Kontroll	Inflytande	Begränsat inflytande

Konsument

Väsentliga frågor

- Produktutbud
- Förpackningsåtervinning
- Konsumentnöjdhet
- Attraktiva och säkra produkter
- Sund alkoholkultur
- Konsumenthälsa

Vårt angreppssätt

- Produktutveckling
- Livsmedelskontroller
- Ansvarsfull marknadsföring
- Samarbete med branschaktörer

Globala mål

STRATEGI & STYRNING

Vad säger våra intressenter?

Våra intressenter är aktörer som påverkas av och påverkar Spendrups verksamhet. Våra viktigaste intressenter är kunder och konsumenter, leverantörer, ägare, finansiärer, medarbetare och samhälle.

Våra valda fokusområden är resultatet av våra intressenters förväntningar och krav i kombination med områdenas betydelse för Spendrups affärsstrategi samt frågornas påverkan på miljön och samhället.

Löpande intressentdialoger är en självklar del i Spendrups arbete. Detta sker bland annat i form av förhandlingar med leverantörer och finansiärer samt genom medarbetarundersökningar och ägardirektiv. För att förstå kundernas och konsumenternas behov genomför vi kund- och konsumentundersökningar. Vår säljorganisation har daglig kontakt med våra kunder och har i de dialogerna möjlighet att fånga upp kundernas förväntningar på vårt hållbarhetsarbete.

Våra viktigaste intressenters förväntningar på oss

Ägare

För ägarna är det viktigt att vi agerar ansvarsfullt och hela tiden förbättrar oss när det gäller lönsamhet, effektivitet, innovation, miljö, arbetsmiljö och produktkvalitet.

Kunder och konsumenter

Kunder: Prioriterar frågor kring klimat, vatten, förpackningar och ekologiska och miljömärkta produkter. Systematiskt miljö- och arbetsmiljöarbete förväntas.

Konsumenter: Vill ha säkra och naturliga produkter. En växande andel vill ha ekologiska och klimatsmarta produkter.

Finansiärer

Finansiärerna förväntar sig öppenhet och transparens kring risker och möjligheter med fokus på ekonomiska konsekvenser.

Medarbetare

Våra medarbetare vill känna stolthet över att arbeta i ett ansvarsfullt och hållbart företag. Särskilda intressen är miljöförbättringar, säker arbetsmiljö, utvecklingsmöjligheter och jämställdhet.

Leverantörer och samarbetspartners

Leverantörer: Är intresserade av vilka hållbarhetsfrågor vi prioriterar så att de i sin tur kan möta våra krav och förväntningar.

Samarbetspartners: Förväntar sig att våra produkter är säkra och att vi agerar ansvarsfullt på marknaden.

Samhälle

Myndigheter, media och olika intresseorganisationer har olika krav och förväntningar kring miljö, ansvarsfull marknadsföring, öppenhet och transparens, samhällsansvar och alkoholfrågor.

Företaget

Familjeföretaget Spendrups har funnits i mer än 100 år. Vi tror att hållbarhet är avgörande för att säkerställa att Spendrups har de bästa tänkbara förutsättningarna för att vara framgångsrikt både i dag och i morgon.

OM SPENDRUPS

Koncernens verksamhetsområden

Spendrups verksamhet är i huvudsak tillverkning och försäljning av öl, vatten, läsk, cider och vin. De viktigaste varumärkena är Spendrups, Mariestads, Norrlands Guld och Loka.

Spendrups licenstillverkar även Heineken och Schweppes för den svenska marknaden. Spendrups har också en betydande import av öl från andra länder. Dotterbolaget Hellefors Bryggeri AB inriktar sin verksamhet på dagligvaruhandelns egna märkesvaror (EMV), medan dotterbolaget Gotlands Bryggeri AB främst utvecklar hantverksbrygder av olika slag. I dotterbolaget Spring Wine & Spirits AB bedrivs en omfattande importverksamhet av vin och sprit. Bolaget representerar vinproducenter som exempelvis McPherson och Peter Lehmann i Australien, Ernst & Julio Gallo i Kalifornien, Cono Sur i Chile samt El Coto i Spanien.

Genom fastighetsbolaget Loka Medical Spa AB äger Spendrups fastigheterna i Loka Brunn och kontrollerar därigenom källorna till Lokavattnet.

Koncernöversikt fem år (MSEK)

	2016	2015	2014	2013	2012
Intäkter före avdrag för dryckesskatt	4 866	4 676	4 426	4 072	3 958
Intäkter	3 426	3 322	3 264	3 057	2 967
Rörelseresultat	146	259	257	152	96
EBITDA	373	474	448	337	260
Resultat före skatt	121	252	215	107	77
Balansomslutning	3 010	3 166	2 982	2 769	2 599
Soliditet	44 %	39 %	35 %	32 %	31 %
Medelantal anställda	879	890	893	914	990

Årets resultat före skatt uppgick till 121 MSEK (252 MSEK). Det försämrade resultatet beror främst på den realisationsförlust om 121 MSEK som uppkom i samband med omstruktureringen inför försäljningen av koncernen från Spendrup Invest AB till Loka Holding AB den 30 september 2016. I koncernens resultaträkning redovisas realisationsförlusten med -118 MSEK under Övriga rörelsekostnader samt -3 MSEK under Finansiella kostnader. Vidare är årets finansnetto påverkat av negativa valutakursförändringar (-11 MSEK).

Fördelat ekonomiskt värde

	2016 (%)
Rörelsekostnader (varukostnader)	31
Betalning till offentliga sektorn	30
Rörelsekostnader (övrigt)	20
Löner och ersättningar till anställda	12
Rörelsekostnader (transporter)	4
Behållet ekonomiskt värde	2
Betalningar till finansiärer	1

Fördelat ekonomiskt värde är i stort sett oförändrat från föregående år.

Ägarförhållanden

Spendrups Bryggeri AB är sedan den 30 september 2016 ett dotterbolag till Loka Holding AB (556789-7094) med säte i Vårby.

Loka Holding AB upprättar koncernredovisning i vilken Spendrups Bryggeri AB ingår. Loka Holding AB ägs i sin tur av Jens Spendrup och Ulf Spendrup.

Etik och ansvar

För oss på Spendrups är det viktigt att alla våra kontakter präglas av professionalism, respekt och ärlighet.

Försäljning, marknadsföring och inköp är de funktioner som främst berörs av affärsetiska risker som korruption och bestickning. Medarbetare på dessa avdelningar får riktad information och utbildning om Spendrups affärsetiska riktlinjer, men även gällande regler om konkurrenshämmande aktiviteter, antikorruption och marknadsföring.

Läs mer!

Klicka här för att läsa Spendrups affärsetiska uppförandekod. Eller här för att läsa om hur vi ser på alkohol och ansvar.

Samhällsengagemang och lokal förankring

Ett företags verksamhet påverkar samhället och samhällets välmående påverkar företagets möjlighet till framgång. På våra verksamhetsorter är vårt engagemang i lokalsamhället en strategisk fråga, eftersom det är en viktig del i att säkra kompetenta medarbetare som vill stanna kvar inom företaget.

Våra övriga samhällsengagemang syftar till att bidra till samhället genom att satsa på ungdomar, entreprenörskap och att motverka en osund alkoholkonsumtion. Vi samverkar också med andra aktörer i syfte att främja en positiv samhällsutveckling i en vidare bemärkelse. Detta görs genom finansiellt stöd till välgörande ändamål, egna aktiviteter samt genom sponsringsåtaganden.

På orter där vi bedriver verksamhet stödjer vi föreningsliv och fritidsaktiviteter, framför allt kopplat till ungdomar. Syftet är att skapa ett socialt sammanhang som har betydelse för lokalsamhället, och som utgör en tillgång för våra medarbetare och deras familjer. Spendrups är grundat på entreprenörskap och det är därför självklart för oss att stödja entreprenörskap bland ungdomar.

För nionde året i rad delade familjen Spendrup under 2016 ut ett stipendium till unga företagare (Ung Företagsamhet). Syftet är att uppmuntra och stärka unga företagare som visar prov på god affärsmässighet och utmärkande entreprenörsegenskaper. 2016 gick stipendiet till Jonathan Rudman som startat hemsidan ibnytt.se – en innovativ och högkvalitativ sajt om innebandy.

Spendrups bidrar sedan flera år med ekonomiskt stöd till Fryshuset. Fryshuset driver alkohol- och drogfria aktiviteter bland annat inom idrott, kultur och antivåldsfrågor. Vårt bidrag till Fryshuset används till att stödja Riksnätverket Nattvandrare i Sverige, och framför allt på de orter där vi är verksamma. De senaste åren har vi dessutom ökat vårt långsiktiga engagemang i Maskrosbarn, en ideell organisation som stödjer ungdomar vars föräldrar lider av missbruksproblem eller psykisk ohälsa.

Loka Heroes!

Vi vill att fler barn och ungdomar ska få ta del av basketens positiva kraft, för vi tror att basket gör skillnad på riktigt. Därför har vi startat Loka Heroes, ett initiativ från Loka och Svenska Basketbollförbundet. Se filmen här.

Samarbeten som utvecklar regionen

Spendrups anläggning i Grängesberg är numera ett toppmodernt bryggeri i världsklass. Den nya anläggningen i Grängesberg har inneburit att vi stärkt vår närvaro i Dalarna. Vi vill bidra till utvecklingen av näringslivet i Dalarna och till att göra regionen mer attraktiv.

Det gör vi bland annat genom att prioritera lokala leverantörer om det är möjligt. Genom samarbeten med andra organisationer och myndigheter bidrar vi också till att stärka näringslivet. Vi samarbetar till exempel med utvecklingsbolaget Samarkand, som verkar för att attrahera och behålla kvalificerad arbetskraft genom bland annat inflyttarservice, utbildningsmöjligheter och mötesplatser för näringsliv och arbetssökande. Vi deltar även i ett forum för personalchefer i regionens företag. Syftet med forumet är att utbyta information om våra respektive personalbehov och att främja samverkan. Även om vi konkurrerar om arbetskraften bedömer vi att Spendrups har mycket att vinna på att bidra till att lyfta regionens attraktionskraft på arbetsmarknaden.

Att attrahera rätt kompetens är en stor och avgörande utmaning på de orter där vi är verksamma. Sedan 2014 har vi arbetat aktivt med att förstärka vårt rekryteringsarbete i Grängesberg och Hällefors. Detta har skett främst genom rekryterare på plats och genom ett utökat samarbete med skolorna i området. 2016 inledde vi ett formellt praktikprogram för dessa skolor, vilket har resulterat i sju praktikplatser under årets första kvartal. Vår avsikt är att inspirera praktikanter och ge dem möjlighet att gå vidare inom Spendrups, först som semestervikarier och sedan som anställda. Under 2017 kommer vi att satsa på betalda uppsatspraktiker för universitetsstudenter. Sedan 2010 utser Länsstyrelsen i Dalarna så kallade Dalapiloter – företag som är föregångare inom energi- och klimatområdet. 2016 fick Spendrups utmärkelsen för sina insatser inom detta område. I motiveringen nämndes bland annat att vi är en förebild bland livsmedelsföretag i arbetet med att skapa grön utveckling och en cirkulär ekonomi.

Engagemang i branschinitiativ

Vi engagerar oss också i en rad organisationer och nätverk som arbetar med relevanta frågor inom samhälle, näringsliv, ekonomi, miljö och hållbar utveckling.

Bland dem märks Sveriges Bryggerier, Sprit & Vinleverantörsföreningen, Livsmedelsföretagen, Dagligvaruleverantörernas förbund, NMC (Nätverket för Hållbart Näringsliv), Stockholms Handelskammare, Sveriges Annonsörer och SIS (Swedish Standards Institute).

MEDARBETARE

Motiverade medarbetare

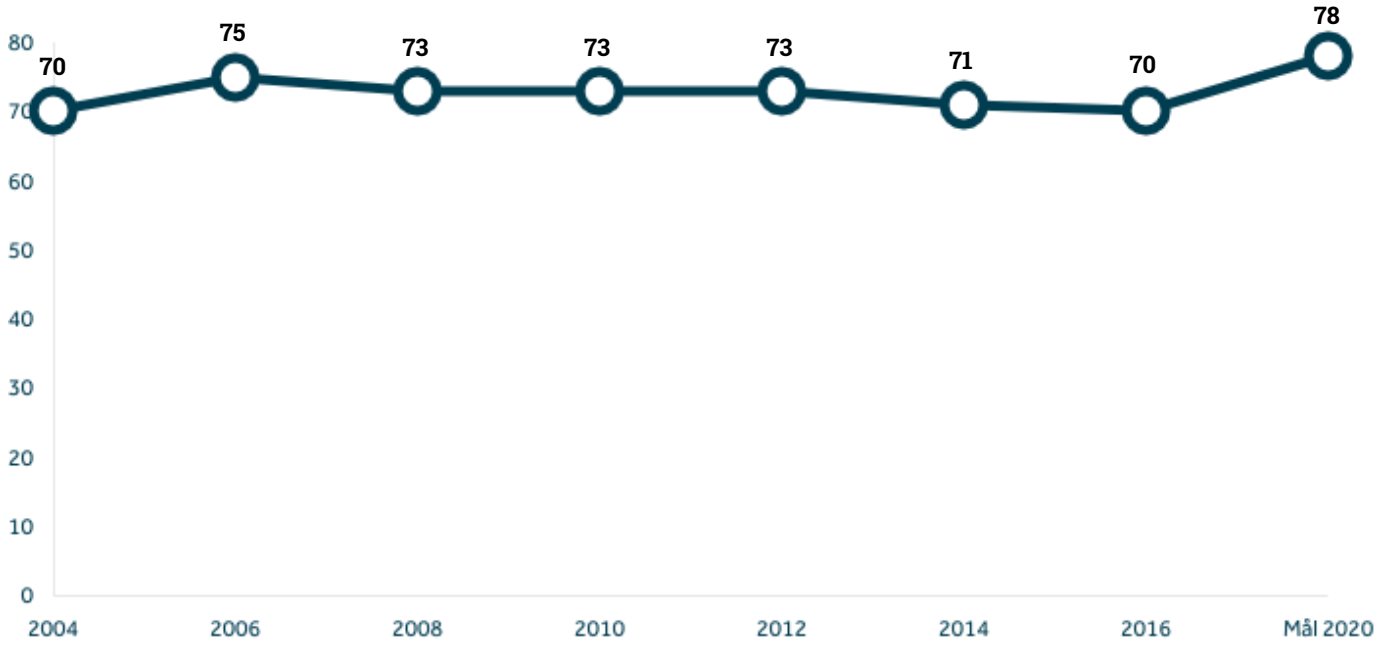
Att attrahera och behålla kompetent personal är en avgörande framgångsfaktor för Spendrups. Därför arbetar vi målmedvetet med ledarskap, säkerhet och jämställdhet.

Målet med Spendrups HR-arbete är att erbjuda våra medarbetare rätt förutsättningar att prestera såväl enskilt som tillsammans. Arbetsplatsen ska upplevas som trygg och våra medarbetare ska ha möjlighet att utvecklas och stimuleras. En grundsten i HR-arbetet är medarbetarundersökningen, som tidigare genomfördes vartannat år men som sedan 2016 genomförs varje år. 2016 års medarbetarundersökning hade en svarsfrekvens på 87 procent och visar att en majoritet av de anställda är mycket engagerade i företaget och stolta över att arbeta på Spendrups.

2015 lanserade vi vår nya företagsidentitet. Den ska öka kännedomen om vårt varumärke och våra värderingar bland medarbetarna. Som ett led i detta arbete gjorde vi en kulturmätning bland medarbetarna. Den visade att medarbetarna delar företagets värderingar. Den visade också att vissa delar i verksamheten behöver utvecklas för att leva upp till värderingarna.

Under 2016 fortsatte vi arbetet med att implementera våra värderingar: Äkthet, Stolthet, Handlingskraft och Nyskapande. I september anordnades Spendrupsdagen, där vi samlade 900 medarbetare för panelsamtal och motivationsföreläsningar om vår historia och vår framtida riktning. Under året genomförde vi också workshops kring innebörden av den nya företagsidentiteten, samt utbildningar i hur vi ska omsätta våra värderingar i handling. Dessutom anpassade vi medarbetarundersökningen efter våra värdeord och införde självutvärdering och dialoger kring värderingarna i det årliga medarbetarsamtalet.

Motivationsindex

Medarbetarundersökningen genomförs varje år sedan 2016. Innan dess genomfördes den vartannat år. 2016 svarade 87 procent av medarbetarna på undersökningen som visar att resultatet för motivationsindex ligger på en relativt hög och stabil nivå. Vi har en ambition att ytterligare öka motivationsgraden inom innevarande strategiperiod (fram till 2020).

Ledarskap och samarbete

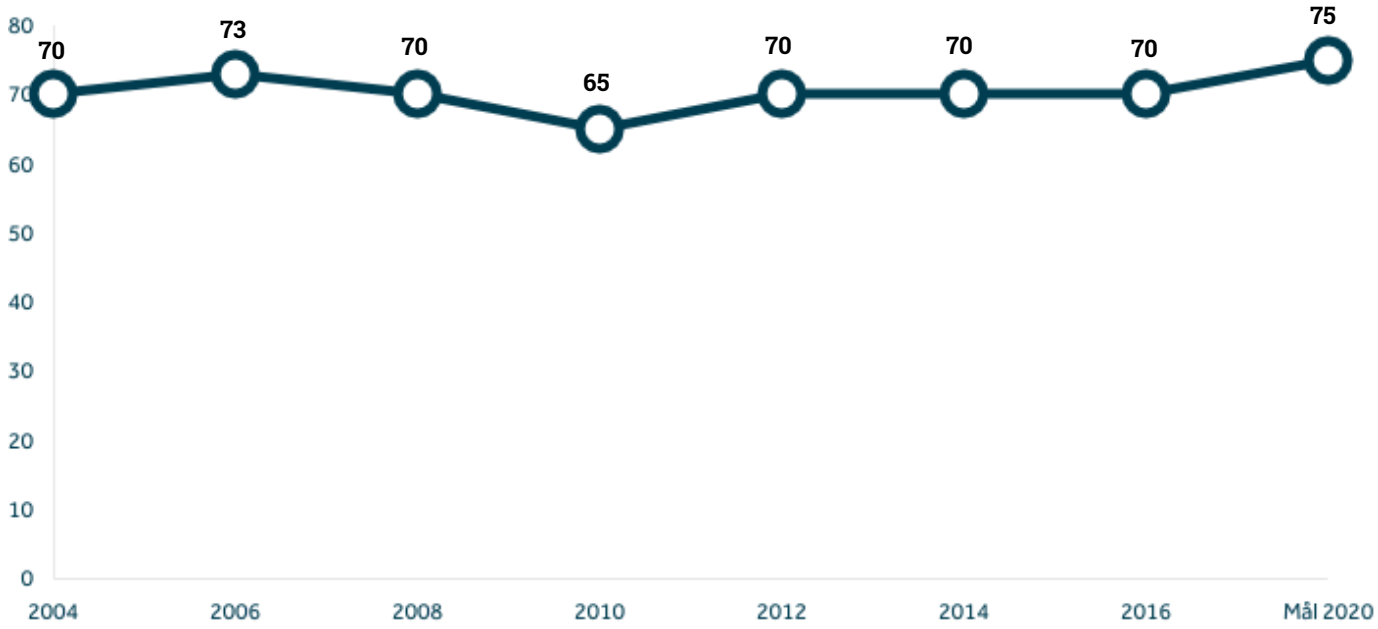
För att öka engagemanget bland våra medarbetare har vi satsat särskilt på ledarskapsutbildning och samverkan mellan olika avdelningar.

Under 2016 införde vi bland annat en obligatorisk chefsutbildning på temat organisatorisk och social arbetsmiljö. Sedan 2015 har vi även ett driftchefsforum för våra cirka 20 driftchefer, med fokus på ledarskap och erfarenhets- och kompetensutbyte. Under året kompletterade vi forumet med ett lagledarforum för arbetsledarna i främsta ledet inom produktion och logistik. Syftet är att ge ledare från olika avdelningar möjlighet att träffas, diskutera gemensamma lösningar och säkerställa att alla får samma information. Det skapar transparens och samarbeten horisontellt i organisationen.

Det är mycket viktigt för oss att våra nyanställda känner sig välkomna och snabbt får en god kunskap om företaget och vårt hållbarhetsarbete. Sedan 2014 erbjuds nya medarbetare ett omfattande introduktionsprogram, vilket bland annat behandlar våra värderingar, vårt miljöarbete och vår affärsetiska kod. Under 2016 förstärkte vi vår utbildningsplattform med ett e-learningverktyg med fokus på produktionsprocesser som en del av introduktionsprogrammet. Målet är att ytterligare öka våra nya medarbetares förståelse för produktionsprocessen och hantverket bakom den. Eftersom e-learningverktyget tagits mycket väl emot inom introduktionsprogrammet är avsikten att under år 2017 bygga ut verktyget och implementera det i hela organisationen.

Under 2017 vidareutvecklas det ledarforum som etablerades 2012 med en uppdelning i ett Framtidsforum med fokus på innovation samt ett chefsforum för samtliga chefer i koncernen.

Ledarskapsindex

Medarbetarundersökningen 2016 visar att resultatet för ledarskapsindex ligger på en relativt hög och stabil nivå. Genom våra satsningar på ledarskaps- och kompetensutveckling räknar vi med att stärka ledarskapsindex ytterligare inom innevarande strategiperiod.

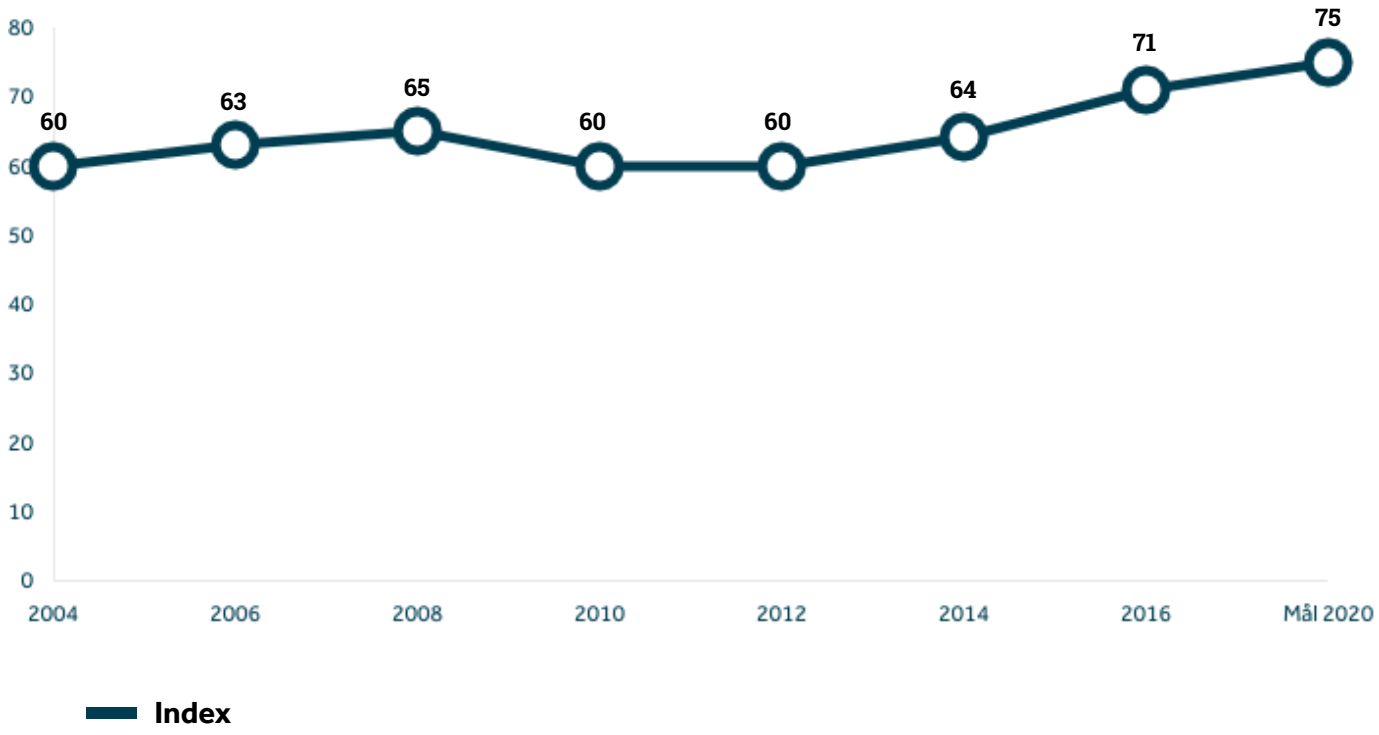
Säker och trygg arbetsplats

Att vara en attraktiv arbetsgivare innebär att våra medarbetare känner sig trygga och skyddade både från fysiska och psykiska risker. Våra viktigaste åtgärder för att skapa en trygg arbetsplats är investeringar i modern utrustning och maskiner, samt utbildningsinsatser.

Under 2014 sattes ett nytt standardiserat system för digital rapportering av olycksfall och tillbud i drift. Det gamla systemet var manuellt och byggde på formulär som fylldes i för hand och sedan skickades till HR-avdelningen. Det nya systemet har förenklat inrapporteringen och effektiviserat registreringen och uppföljningen av olyckor, men har också fått fler medarbetare att rapportera in händelser som kunde ha lett till en olycka. Under 2015 och 2016 utvecklades systemet, bland annat till att även omfatta brandskyddsronder.

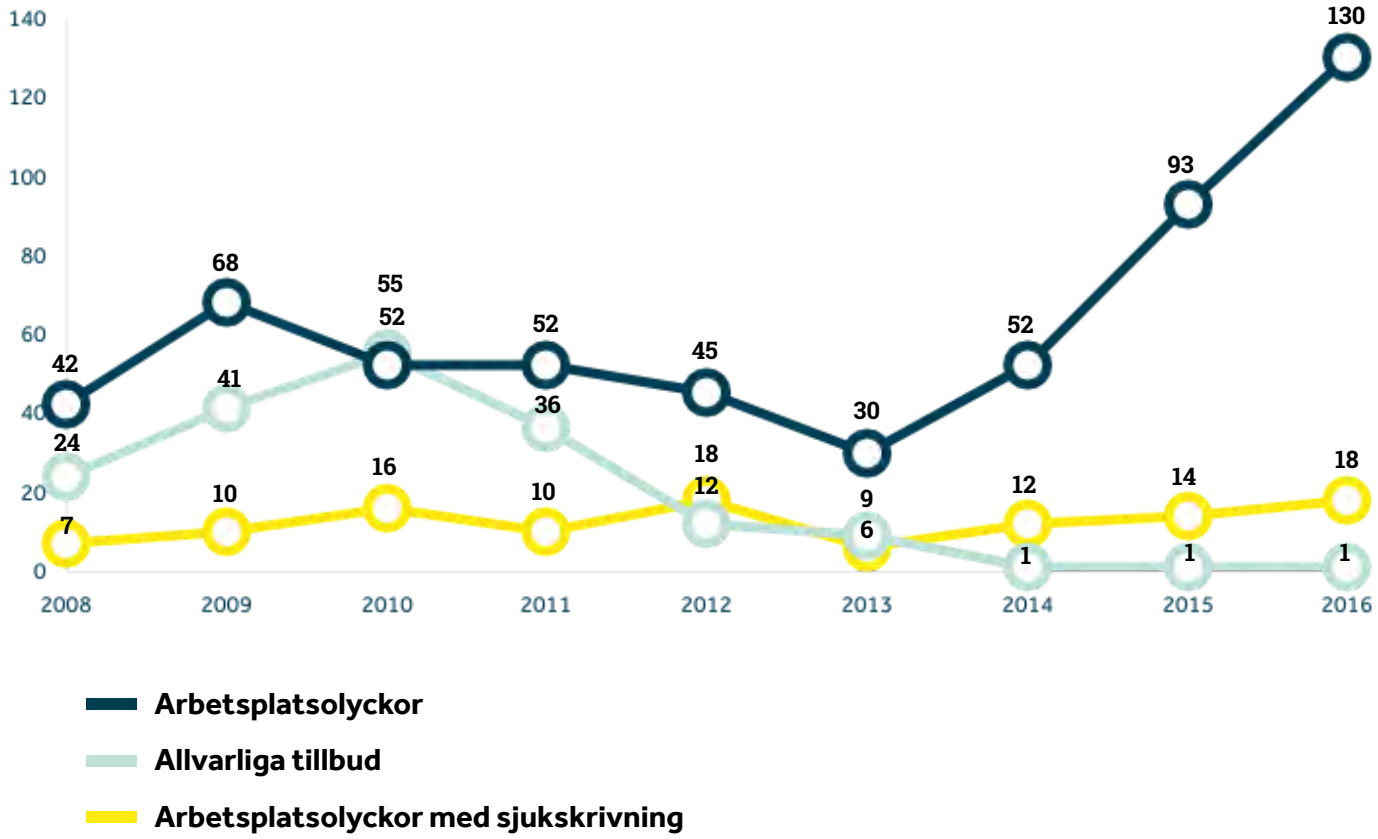
Antalet rapporterade tillbud per år har ökat sedan införandet 2014. Detta tolkar vi som ett tecken på att fler medarbetare använder systemet för att rapportera tillbud som kunde ha lett till olyckor. Kartläggningen av tillbud har lett till större fokus på förebyggande åtgärder.

Arbetsmiljöindex

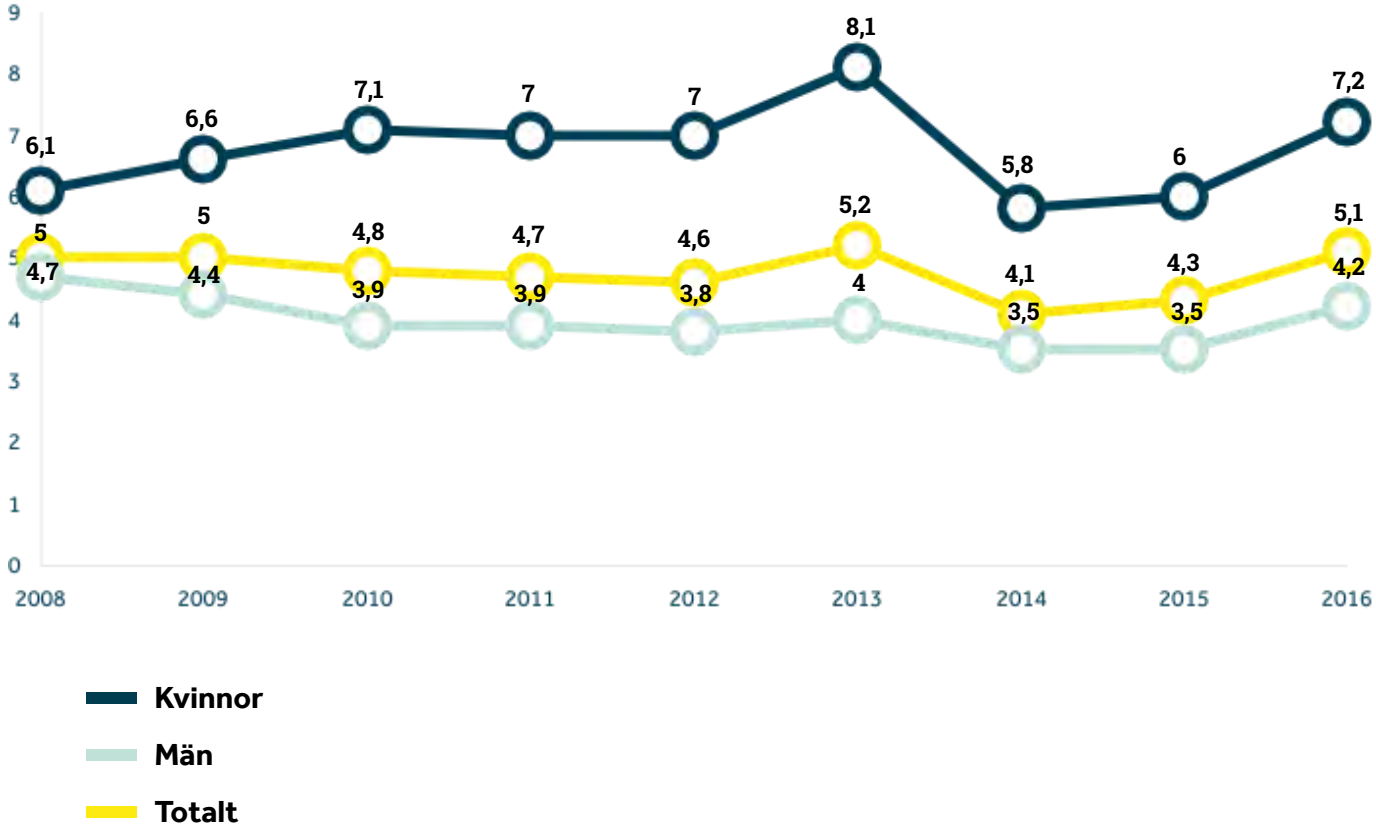
Medarbetarundersökningen 2016 visar att resultatet för arbetsmiljöindex har ökat något jämfört med tidigare år. Genom investeringar i modern utrustning och maskiner samt utbildningsinsatser vill vi förbättra oss ytterligare.

Antal rapporterade olycksfall och tillbud

Ökningen av rapporterade arbetsplatsolyckor kan härledas till ett effektivare inrapporteringssystem. Systemet infördes 2014 och gör det lättare att rapportera små olyckor. Den systematiska registreringen av små olyckor har förenklat det förebyggande arbetet för en bättre arbetsmiljö.

Andel sjukfrånvaro av anslagen arbetstid (%)

Sjukfrånvaron ökade något under 2016. Den har legat relativt stabilt runt 5 procent de senaste fem åren. Den är generellt sett högre för kvinnor än för män.

Lika rättigheter och möjligheter

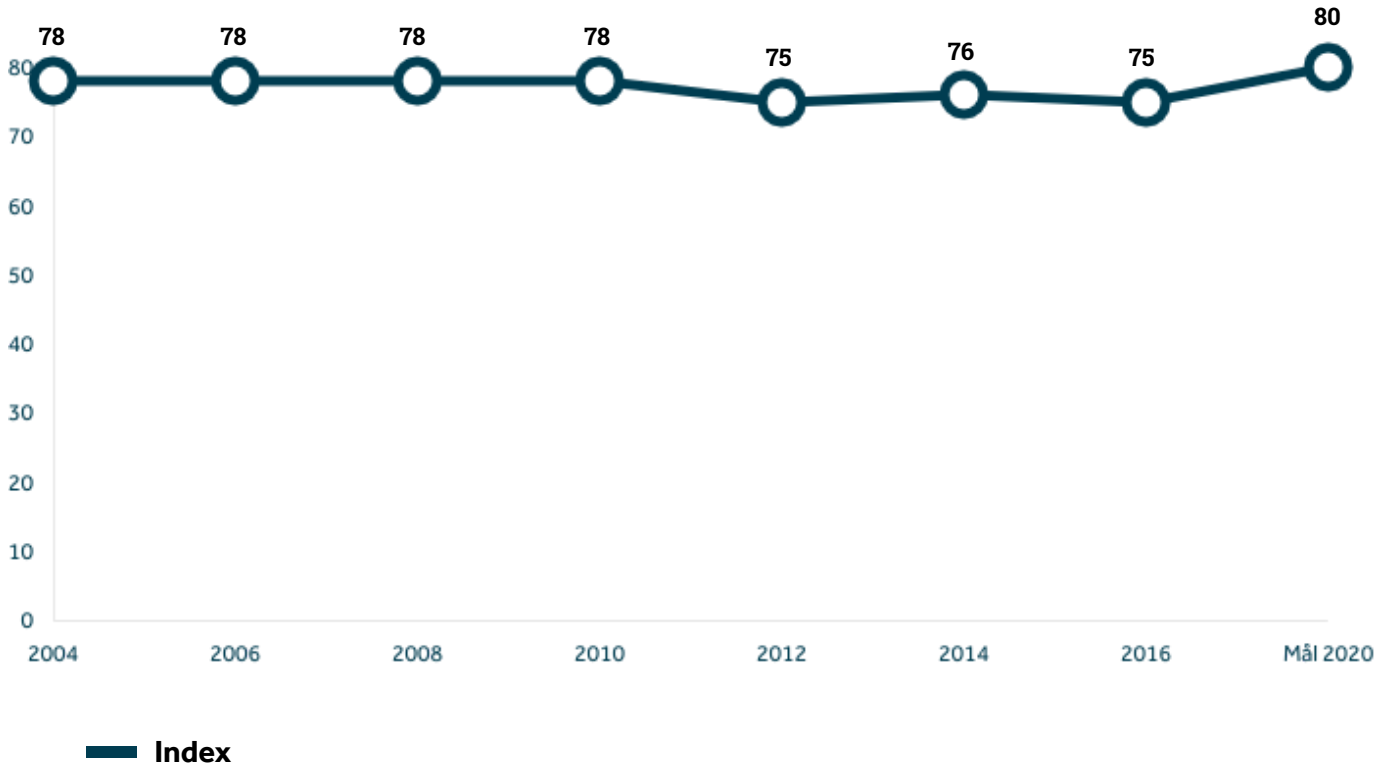
Vår personalpolitik säger att Spendrups ska vara ett företag där medarbetarna trivs och har roligt på jobbet.

Det utesluter alla former av diskriminering, trakasserier eller annan negativ särbehandling på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Spendrups hade under 2016 ett fall av sexuella trakasserier, som hanterades enligt våra interna rutiner. I vår medarbetarundersökning följer vi upp frågor kring mångfald och jämställdhet, och genomför regelbundet undersökningar kring löneskillnader mellan kvinnor och män.

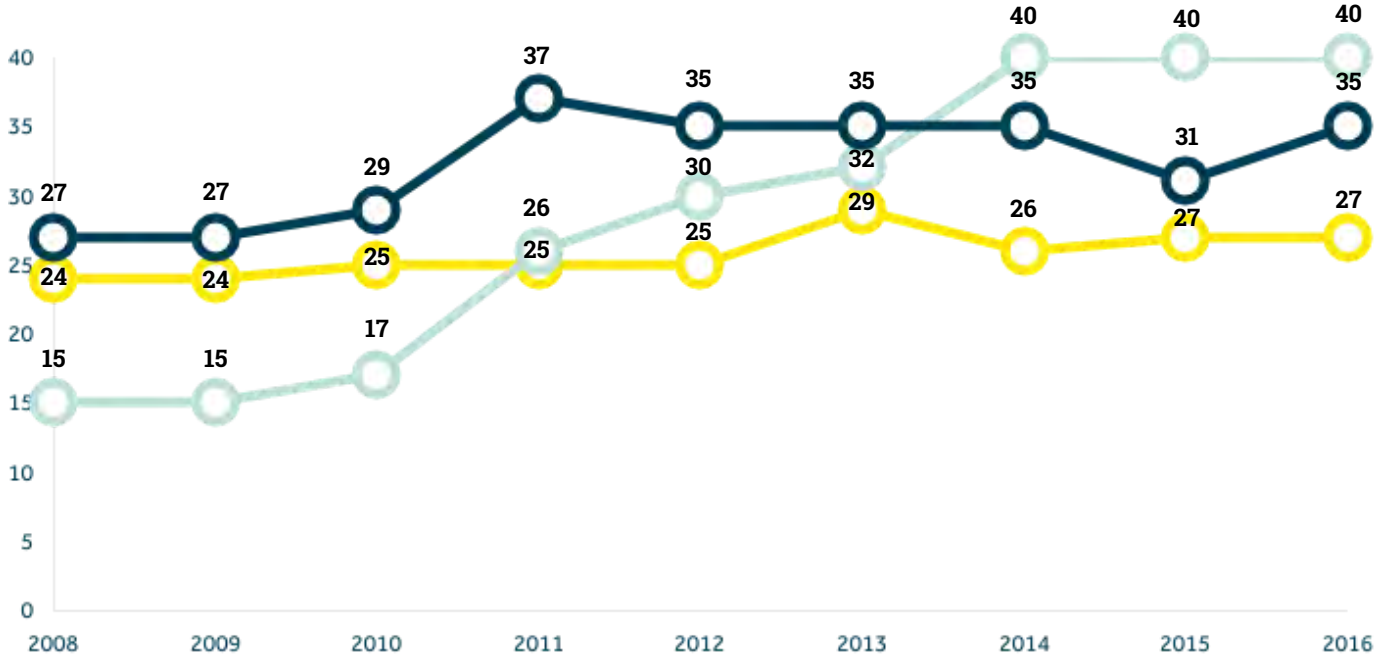
Under 2015 och 2016 ökade antalet asylsökande i Sverige kraftigt. För att bidra till integrationen och göra den första tiden i Sverige mer meningsfull deltog Spendrups i Sveriges Bryggeriers projekt Bryggarinitiativet. Genom projektet erbjöds fyra asylsökande tre månaders praktikplats på Spendrups. Efter avslutad praktik fick en av dessa jobb hos oss.

Jämställdhets- och mångfaldsindex

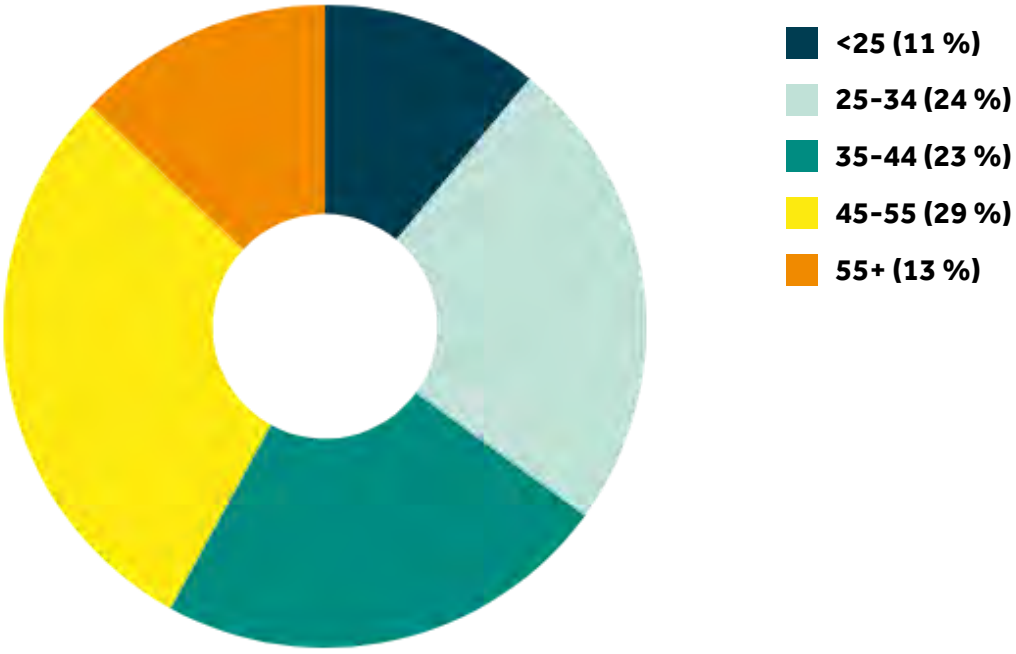
Medarbetarundersökningen 2016 visar att resultatet för jämställdhets- och mångfaldsindex ligger på en hög och stabil nivå.

Könsfördelning (%)

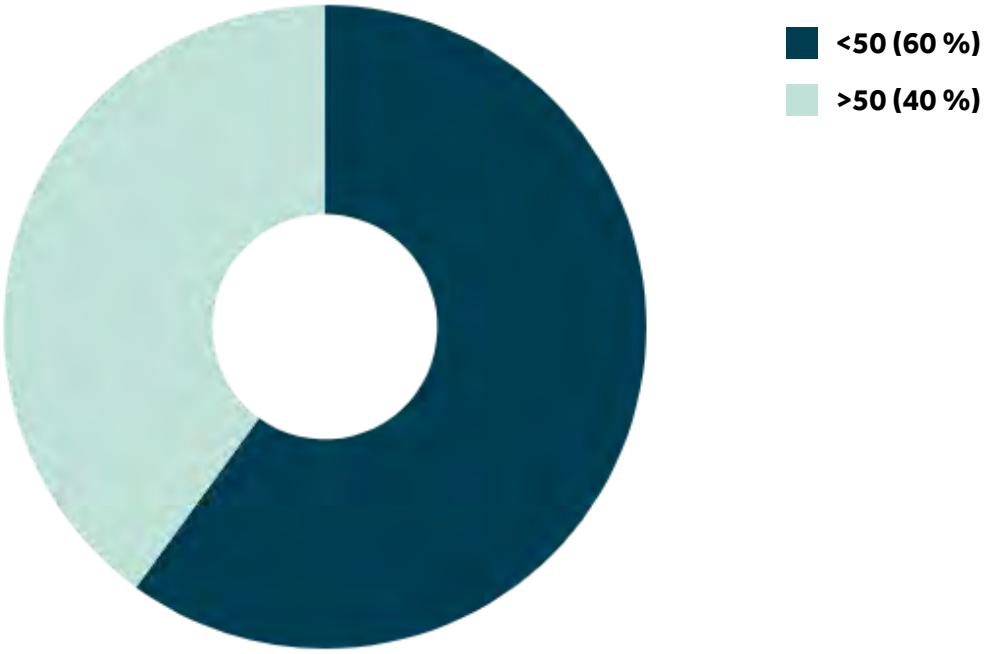

Under 2016 uppgick andelen kvinnor i koncernen till 27 procent, medan andelen kvinnor i ledande befattningar respektive styrelsemedlemmar var 35 respektive 40 procent.

Åldersfördelning, personalen 2016 (%)

Åldersfördelning, styrelse 2016 (%)

Fördelning av personalstyrka

	2016	2015
Medelantal anställda	879	890
Geografisk fördelning		
Stockholmsregionen	30 %	27 %
Grängesberg	52 %	53 %
Hällefors	8 %	9 %
Övriga landet	10 %	11 %
Yrkeskategorier		
Kollektivanställda	51 %	52 %
Tjänstemän	49 %	48 %
Anställningsformer		
Tillsvidareanställning	96 %	95 %
Heltidsanställda	97 %	97 %
Medarbetare som omfattas av kollektivavtalet	100 %	100 %
Medarbetare som omfattas av kravet på årliga medarbetarsamtal	100 %	100 %

100 procent av medarbetarna omfattas av kollektivavtal. Sammansättningen av personal är i stort sett oförändrad från föregående år. I den centrala skyddskommittén är 30 procent av ledamöterna representanter för företagsledningen och 70 procent representanter för all personal.

Marknadsutveckling

2016 växte den svenska bryggerimarknaden med 2,6 procent. Svenskarna köpte 4 procent mer läsk, 0,4 procent mer vatten och 1,5 procent mer öl. En varm sommar och ett intensivt sportår, med flera stora evenemang, stod bakom tillväxten.

Spendrups försäljning av mineralvatten minskade dock med 2,8 procent under 2016, vilket innebär att Spendrups produkter i dag står för 38,3 procent av den svenska marknaden. Det är en minskning med 1,2 procentenheter från året innan. En anledning är vikande kundefterfrågan på 33-centiliters glasflaskor.

Spendrups läskförsäljning minskade med 3,2 procent under året, men försäljningen av Loka Crush ökade med hela 7,0 procent. Loka Crush står därmed för 2,4 procent av den svenska läskförsäljningen. Under året har vi lanserat en ny smak – Loka Crush apelsin – och lanserat Loka Crush i 33-centilitersburkar.

Ölförsäljningen fortsätter att gå starkt framåt, och Spendrups ölförsäljning i Sverige ökade under året med 2,5 procent. Spendrups marknadsandel av den svenska ölmarknaden uppgår till 31,6 procent. Många av våra varumärken, däribland Mariestads, Norrlands Guld, Melleruds, Brutal Brewing och Pistonhead, har rönt stora försäljningsframgångar. Mariestads blev till exempel för andra året i rad största varumärke på Systembolaget.

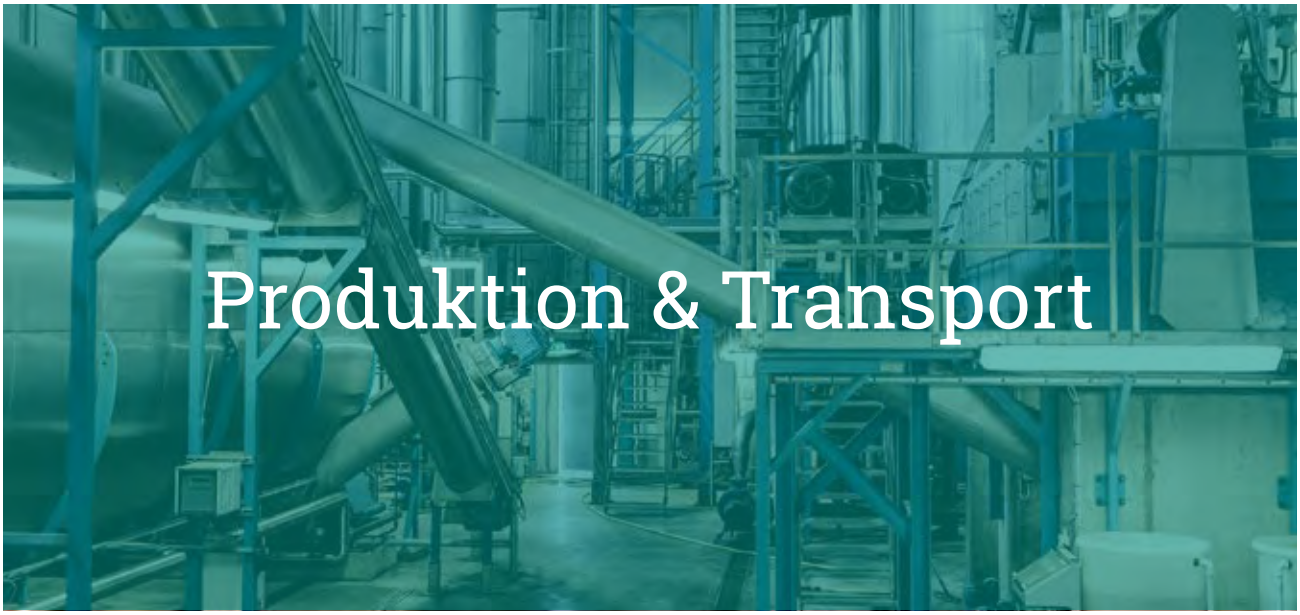
Försäljningsvolymer

	Milj liter 2016	%	Milj liter 2015	%
Öl	186	48	184	46
Läsk/stilldrink/cider	108	27	111	28
Vatten	87	22	89	23
Vin/sprit	11	3	10	3
Totalt	391		395	

Marknadsandelar (%)

	2016	2015
Läsk	16	17
Vatten	38	41
Öl	32	31
Vin (restaurangmarknaden)	20	20

Spendrups marknadsandel för öl har förstärkts under året medan marknadsandelarna för mineralvatten och läsk har blivit mindre.

Produktion & Transport

Vårt miljöarbete fokuserar särskilt på minskad klimatpåverkan och optimerad resursanvändning. Vår övergripande och långsiktiga vision är att uppnå en fossilfri produktions- och transportverksamhet.

PRODUKTION

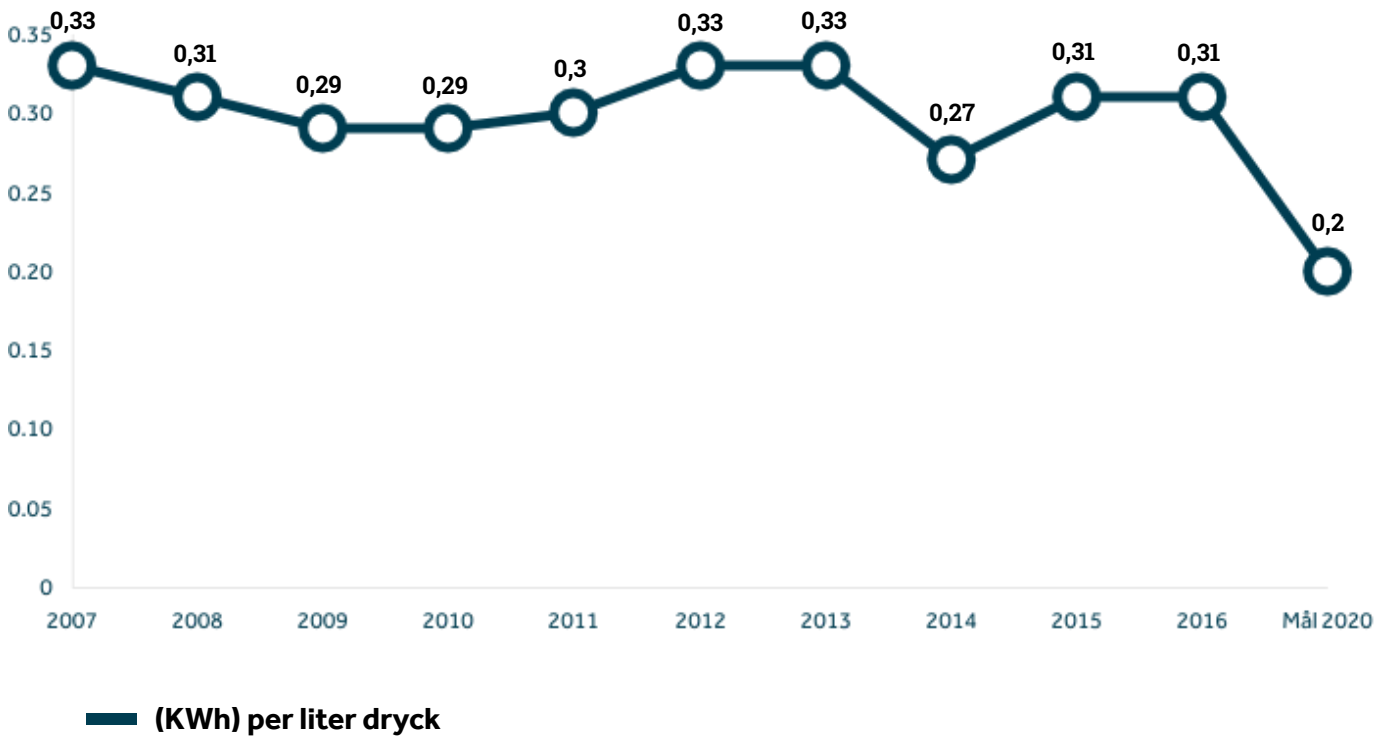
Klimat och energi

Spendrups miljöpåverkan sker huvudsakligen genom utsläpp av syreförbrukande ämnen till vatten, samt genom utsläpp av kväveoxid och koldioxid till luft. Vår direkta klimatpåverkan sker främst genom utsläpp av koldioxid från bryggeriernas oljepannor och genom våra lastbilstransporter.

Under 2015 driftsatte vi vår dravförbränningsanläggning i Grängesberg. Förbränning av drav, som är en organisk restprodukt från ölbryggning, kommer på sikt att ge energi motsvarande 3,5 miljoner liter brännolja per år. Under de första åren brottades vi dock med intrimningsproblem i anläggningen. Det medförde att vi tvingades använda mer fossil energi till produktionen och våra koldioxidutsläpp steg under 2016. Sedan årsskiftet fungerar dravförbränningen som planerat, och under strategiperioden 2017-2020 räknar vi med att uppnå 100 procent biobränsleutnyttjande av draven.

Vi arbetar kontinuerligt för att vår produktion ska vara så effektiv och resurssnål som möjligt. Ett exempel är projektet med att implementera SMED, ett vedertaget system för att få ner omställningstiden till under tio minuter. Syftet med SMED är att spara på resurser genom att förkorta och minska antalet återkommande produktionsstillestånd.

Energianvändning i produktionen (KWh) per liter dryck

Energianvändningen i produktionen ligger kvar på samma nivåer som 2015, 0.31 KWh per liter dryck. Målet för 2020 är en minskning till 0.2 KWh per liter dryck.

Koldioxidutsläpp i produktionen (g) per liter producerad dryck

Koldioxidutsläppen i produktionen har ökat under året. Ökningen beror till stor del på intrimningsproblem i dravförbränningsanläggningen. Senast 2020 räknar vi med att uppnå vårt ursprungliga mål, 10 gram CO_2-utsläpp per liter producerad dryck.

Läs mer!

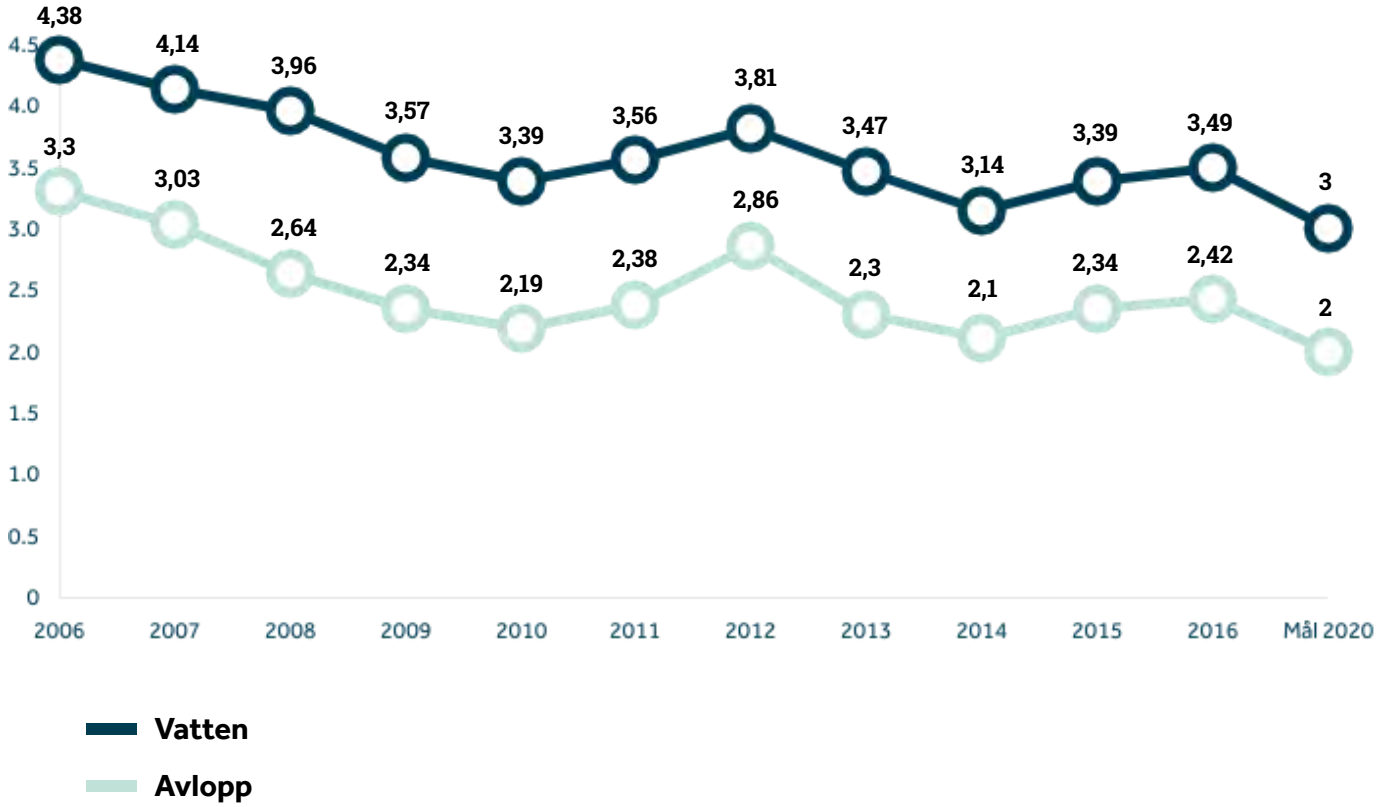
Spendrups energi- och materialbalans visar hur koncernens inköp av råvaror, förpackningar, energi och vatten används till att producera och leverera drycker till våra kunder.

Vatten och avlopp

Under 2016 ökade vattenanvändningen och avloppsvolymerna per liter dryck, främst på grund en större produktionsmix och införandet av nya diskrutiner i bryggeriet i Grängesberg. Vårt långsiktiga mål är att sänka vattenanvändningen till max tre liter vatten per liter producerad dryck.

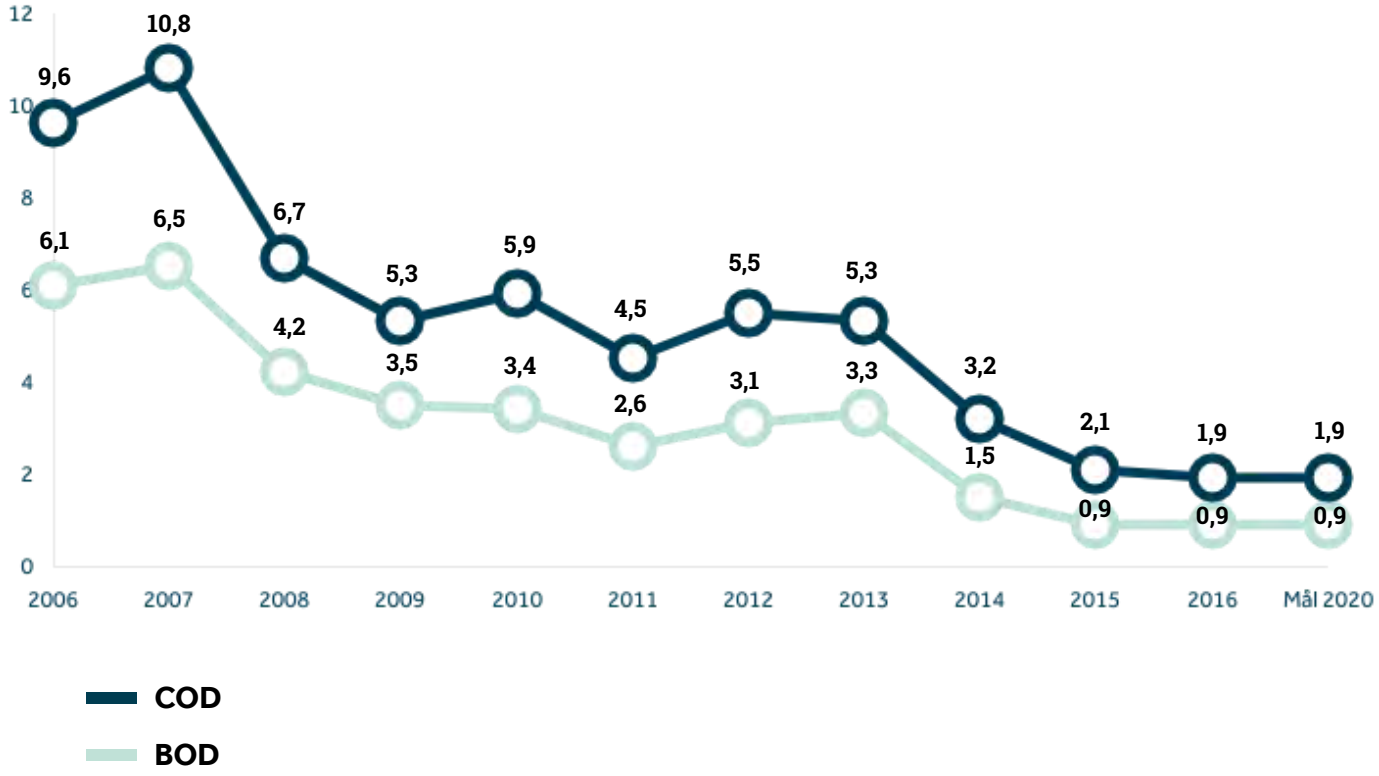
Sedan flera år tillbaka renar vi avloppsvattnet vid vår anläggning i Grängesberg. Tack vare detta ligger vår avloppsbelastning på fortsatt låga nivåer när det gäller utsläpp av syreförbrukande ämnen till vatten (Chemical Oxygen Demand; COD och Biochemical Oxygen Demand; BOD).

Vattenförbrukning och avloppsvolymer (l) per liter producerad dryck

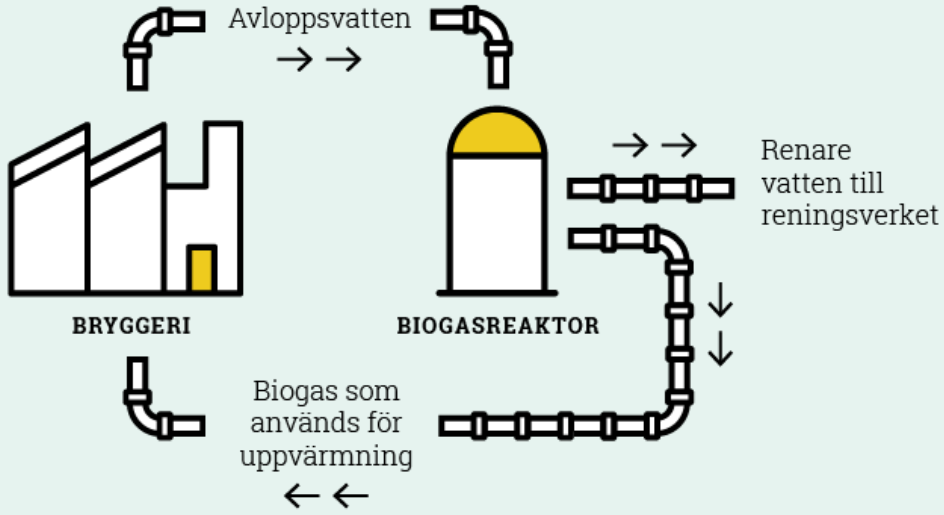
Vatten- och avloppsvolymerna ökade marginellt i jämförelse med föregående år. Målet för 2020 är att vattenförbrukningen per liter dryck ska minska till 3 liter vatten och 2 liter avloppsvatten.

Avloppsbelastning COD och BOD (g) per liter producerad dryck

Genom biogasreaktorn i Grängesberg har vi en effektiv avloppsrening. Det har medfört att utsläppen av syreförbrukande ämnen kan hållas på mycket låga nivåer.

Så blir avlopp till kretslopp

Sedan flera år tillbaka renar vi avloppsvattnet vid våra anläggningar. I den processen bildas biogas som kan användas i tillverkningen. Under 2016 hade vi dock driftstörningar som försämrade möjligheterna att utnyttja biogasen på detta sätt.

Läs mer!

Spendrups energi- och materialbalans visar hur koncernens inköp av råvaror, förpackningar, energi och vatten används till att producera och leverera drycker till våra kunder.

Cirkulär modell

Satsningen på bioenergi i Grängesberg är ett bra exempel på en cirkulär modell där restprodukter tas tillvara och återförs till produktionen.

Bryggeriet i Grängesberg är ett av Europas modernaste. Under de senaste åren har Spendrups investerat 1,4 miljarder kronor i Grängesberg. En av satsningarna är biobränsleanläggningen som invigdes i februari 2015. Genom förbränningen av drav, en helt organisk restprodukt från öltillverkningen, blir Spendrups i princip självförsörjande på bioenergi. Målet för anläggningen är att radikalt minska Spendrups klimatpåverkan. Dravförbränningen kommer att stå för cirka hälften av bryggeriets energibehov. Det ligger helt i linje med vår vision om en produktion fri från fossila koldioxidutsläpp.

Drav utgör huvuddelen av Spendrups restprodukter. Varje år producerar vi cirka 180 miljoner liter öl, vilket ger drygt 30 000 ton drav per år. Utöver miljövinster innebär dravförbränningen också kostnadsbesparingar.

Biobränsleanläggningen är ett pilotprojekt som är unikt i världen. Den är utvecklad i samarbete med ledande experter och leverantörer.

Fler exempel på hur vi arbetar för att minimera vår miljöbelastning

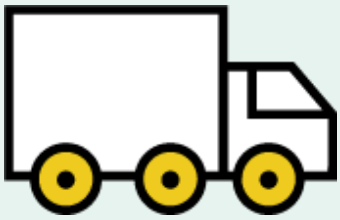
Sedan flera år tillbaka renar vi avloppsvattnet vid våra anläggningar. I den processen bildas biogas som kan användas i tillverkningen.

Vi planerar att investera i egen kolsyreåtervinning, vilket innebär att vi kommer att återanvända den kolsyra som uppstår i samband med öljäsningen.

All el vi använder köps från förnybara källor.

Vi satsar på förnybara drivmedel för våra varutransporter. Under 2016 kördes 63 procent av våra egna kundleveranser med fossilfritt bränsle.

Våra PET- flaskor består av 50 procent återvunnen plast och burkarna består av 100 procent återvunnen aluminium. Totalt sett återvinns 80–90 procent av våra burkar och PET- flaskor.

Vårt produktionsavfall (glaskross, trä, papper och plast) återvinns till 98 procent.

Se vår film!

På Spendrups vill vi sluta våra kretslopp på alla områden – från energiförbrukning till förpackningar. Se filmen som visar vägen mot en cirkulär affärsmodell.

TRANSPORT

Transporter i fokus

I vårt arbete med att minska koldioxidutsläppen spelar transporterna en nyckelroll. I dag står Spendrups egna transporter för cirka 20 procent av de totala koldioxidutsläppen från kundtransporterna. Målet är att Spendrups egna lastbilsflotta på sikt ska bli oberoende av fossila bränslen.

Fossilfritt bränsle

Genom att tanka förnybart och effektivisera våra transporter har vi under 2016 minskat utsläppen per liter distribuerad dryck med 14 procent – 63 procent av våra egna kundleveranser kördes med fossilfritt bränsle. Redan 2009 började vi med icke-fossila bränslen. 2015 gick hälften av våra distributionsbilar på 100 procent RME (Rapsmetylester) / FAME (Fettsyrametylester, Fatty Acid Methyl Esters). Det är ett bränsle som är baserat på rapsolja. Under 2016 och 2017 har vi gått över till HVO (Hydrotreated Vegetable Oil). Precis som RME/FAME är HVO ett helt fossilfritt bränsle, men utsläppsvärdena är avsevärt lägre.

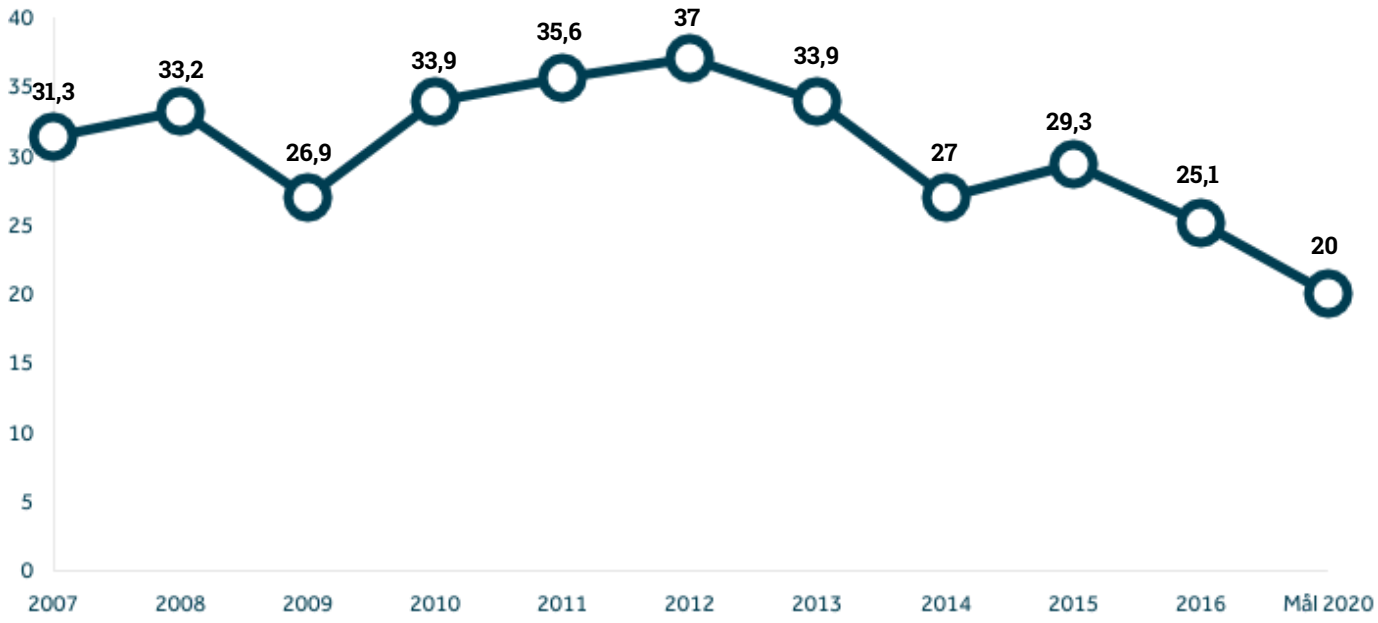
Effektiva transporter

Ett annat sätt att minska utsläppen är att effektivisera transporterna. På Spendrups samtransporterar vi i så stor utsträckning som möjligt. Vi använder även ett ruttplaneringssystem för att få fram kortast möjliga leveransrutt med högsta möjliga fyllnadsgrad. Vi ser kontinuerligt över distributionen för att se var vi kan göra förbättringar och göra rutterna än mer effektiva.

Från lastbil till ledning

Vid källorna i Loka planerar vi för ett nytt sätt att minska Spendrups transportbehov: vattenledningar som ska gå direkt från källorna hela vägen till bryggeriet i Hällefors. I dag kör under högsäsong åtta lastbilar varje dag från Lokakällorna till Hällefors och tillbaka – var och en med cirka 40 000 liter vatten i tankarna. Genom att dra ledningar från källorna blir de här transporterna överflödiga. Den här lösningen beräknas minska våra koldioxidutsläpp med 100 ton per år.

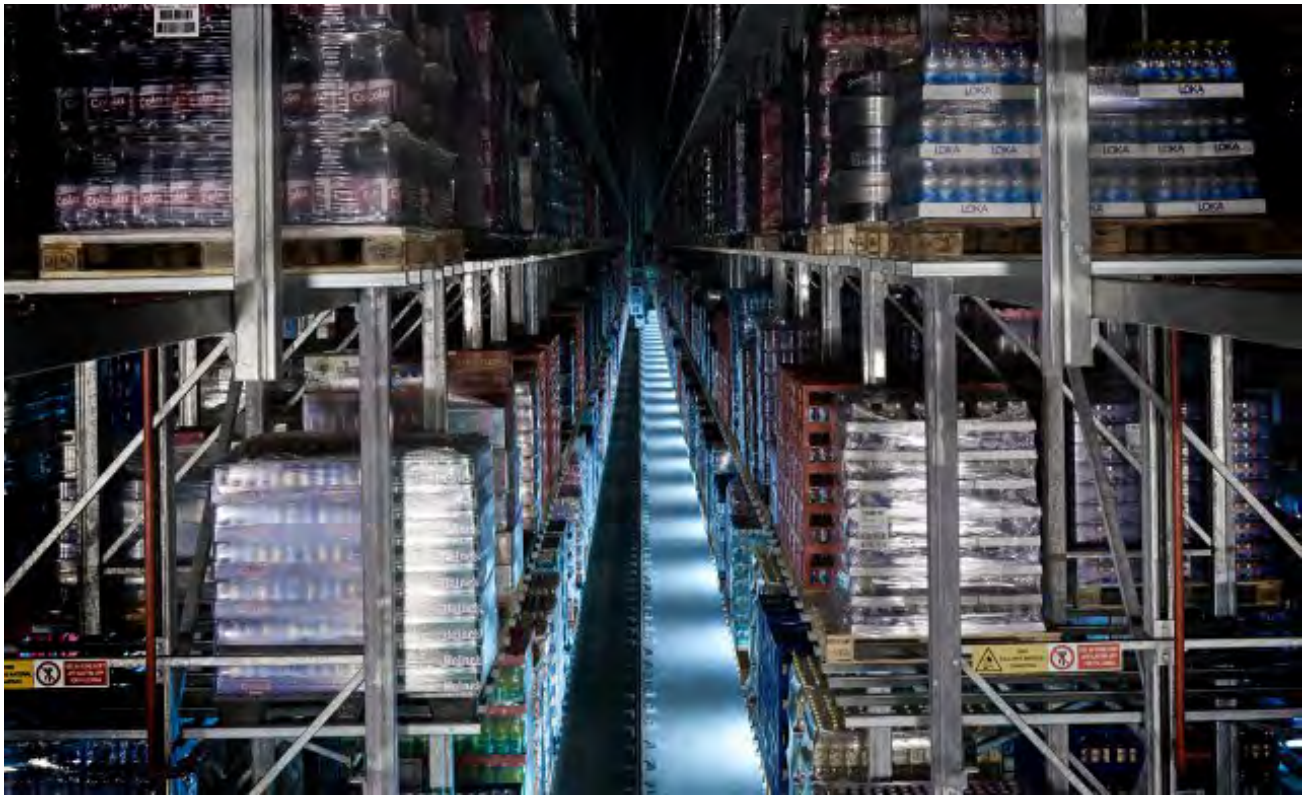
Koldioxidutsläpp från kundleveranser (g) per liter distribuerad dryck

Diagrammet visar utsläppen från alla våra kundleveranser, det vill säga även sådana transporter som sker med externa partner. Under 2016 minskade dessa utsläpp med 14 procent, , vilket innebar att vi överträffade vår mål för 2016. Genom ökad användning av biodrivmedel räknar vi med att senast till år 2020 kunna minska utsläppen ytterligare, till 20 gram CO_2 per liter dryck.

Läs mer!

Målet är att vår egen lastbilsflotta på sikt ska bli oberoende av fossila bränslen. Läs mer om hur vi synar transporterna här.

FÖRPACKNING

Våra förpackningar påverkar miljön

Våra förpackningar har ofta större miljöpåverkan än själva drycken i sig. Genom livscykelanalyser bedömer vi skillnaden mellan olika förpackningar för att hitta möjliga förbättringar.

En sådan analys av IVL Svenska Miljöinstitutet visar att återvinningsgraden spelar större roll för en förpacknings miljöpåverkan än förpackningsmaterialet i sig. Med cirka 1,5 miljarder pantade burkar och flaskor varje år är svenska konsumenter bland de bästa i världen på källsortering. Mellan 80 och 95 procent av alla aluminiumburkar, PET-flaskor och glasflaskor återvinns. Som medlem i branschorganisationen Sveriges Bryggerier är Spendrups delägare i Returpack och Svensk Glasåtervinning, som ansvarar för pantsystemen för dryckesförpackningar. Det återvunna materialet används till nya förpackningar, vilket minskar användningen av såväl råmaterial som energi.

Under senare år har det inom branschen bedrivits ett arbete för att minska PET-flaskornas miljöpåverkan. Resultatet är ny teknik som möjliggör mer återvunnet material i PET-flaskorna. Dagens PET-flaska är lätt, tålig och består till 50 procent av återvunnen plast. Sammantaget innebär detta en minskning av nyproducerad plast om 2 500 ton per år.

Så här går det till när återvinner våra PET-flaskor:

Under 2016 investerade vi i nya produktionslinjer i Grängesberg, bland annat för att kunna vara flexibla i vårt val av förpackningar. Investeringen innebär att vi kan producera både plast- och glasförpackningar i samma produktionslinje. Spendrups följer noga utvecklingen av nya förpackningstyper för att hitta de alternativ som belastar miljön så lite som möjligt.

Fördelning av förpackningsslag

Sålda volymer (%)	2016	2015
PET	41	42
Aluminiumburk	37	36
Returglas	7	8
Engångsglas	7	6
Fat	5	5
Övrigt	3	3

Fördelningen av förpackningsslag ligger i stort sett på samma nivåer som föregående år.

Läs mer!

Spendrups energi- och materialbalans visar hur koncernens inköp av råvaror, förpackningar, energi och vatten används till att producera och leverera drycker till våra kunder.

Vår leverantörskedja

I vårt hållbarhetsarbete arbetar vi med att minska påverkan i vår egen verksamhet. Vi är också beroende av andra aktörer i värdekedjan för att lyckas.

Som Sveriges ledande bryggeri utövar vi inflytande såväl bakåt som framåt i vår värdekedja. I den här bilden kan du ta del av några exempel på hur vi arbetar med detta. Bilden beskriver även hur vi bidrar till att uppfylla FN:s globala mål för hållbar utveckling. Klicka på de olika delarna i kedjan för att se mer information om respektive del.

Klicka och följ kedjan

Primärproduktion	Förädling	Spendrups bryggeri	Kund	Konsument
Begränsat inflytande	Inflytande	Kontroll	Inflytande	Begränsat inflytande

Läs mer!

Här kan du läsa om hur hanterar risker i vår leverantörskedja.

Krav på leverantörer och affärspartner

Spendrups arbetar med många leverantörer och affärspartner. Några av dem har stor påverkan på vår kvalitet och på våra miljömässiga och etiska åtaganden.

Spendrups vill arbeta med de bästa leverantörerna och vi säkerställer detta genom att granska och bedöma prioriterade leverantörer vid inköps- och investeringsbeslut. Vi accepterar inga samarbeten med aktörer där vi har anledning att misstänka att det förekommer oegentligheter eller kränkningar av grundläggande mänskliga rättigheter.

Vi förväntar oss även att våra samarbetspartner verkar för att deras affärspartner tar miljömässigt och socialt ansvar. Vi kräver bland annat att våra leverantörer ska agera enligt Global Compacts principer. I dessa principer ingår bland annat att respektera FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, FN:s barnkonvention och ILO:s riktlinjer för rättigheter i arbetet.

Vi intensifierar och systematiserar hela tiden arbetet med vår leverantörskedja för att stärka relationen med seriösa leverantörer. 2016 lanserade vi bland annat en ny digital självutvärderingsrutin för leverantörer på vår hemsida. Rutinen innebär förenklingar och resursbesparingar samt skapar bättre överblick och styrning av våra leverantörers hållbarhetsprestanda.

Vid utgången av 2016 hade vi granskat och bedömt 88 procent av våra prioriterade leverantörer. Vår långsiktiga ambition är att granska och bedöma alla våra prioriterade leverantörer ur ett hållbarhetsperspektiv.

Andel hållbarhetsbedömda leverantörer

Prioriterade leverantörer (kategori)	2016	2015
Livsmedelsråvaror	100 %	94 %
Inköpt färdigvara	87 %	85 %
Förpackningar	93 %	100 %
Transporter	87 %	80 %
Övriga insatsvaror och tjänster	80 %	86 %
Reklammaterial	87 %	93 %
Total andel bedömda hållbarhetsleverantörer	**88 %**	**88 %**

Vid utgången av 2016 var 88 procent av våra prioriterade leverantörer granskade och bedömda.

Risker i leverantörskedjan

När det gäller våra vinleverantörer utgår vi från Systembolagets risklandsbedömning i granskningen. Vi ställer höga krav när vi väljer vingårdar och vårt krav är att alla ska skriva under vår affärsetiska uppförandekod för leverantörer.

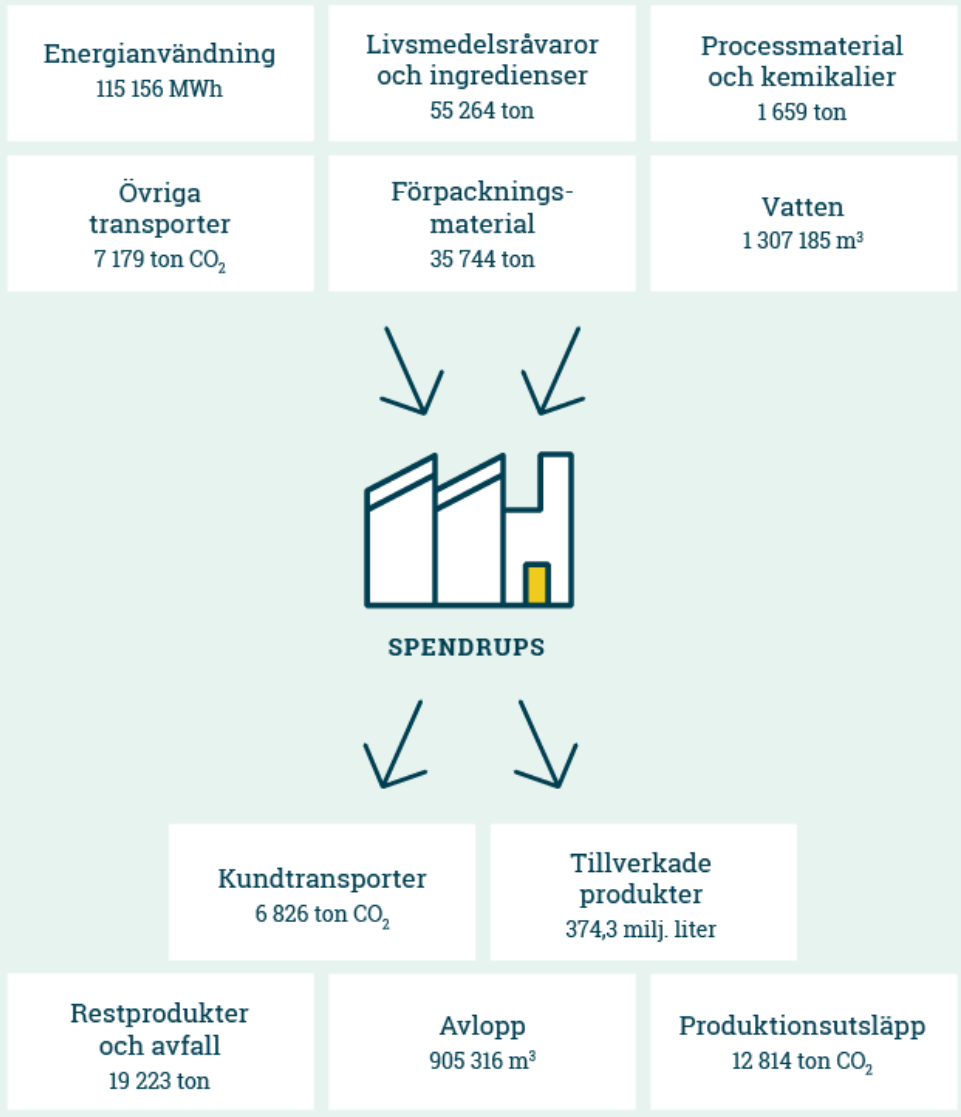
2016 hade 77 av totalt 87 vinproducenter skrivit på koden. Vi gör platsbesök på samtliga vingårdar som levererar till Spendrups. Känner vi någon osäkerhet kring efterlevnaden av kraven i vår affärsetiska uppförandekod för leverantörer under platsbesöken begär vi att få göra en revision på plats. Ingen fullskalig revision bedömdes nödvändig under 2016.

Läs mer!

Klicka här för att läsa Spendrups affärsetiska uppförandekod.

Våra in- och utflöden

Spendrups energi- och materialbalans 2016 visar hur koncernens inköp av råvaror, förpackningar, energi och vatten används till att producera och leverera drycker till våra kunder.

Se tabellerna nedan för exakta specifikationer.

Inflöde:

Energianvändning i produktion (MWh)	2016	2015
Total	**115 156**	**113 730**
Förnybar energi		
El	47 150	47 816
Biogas	0*	112
Fjärrvärme (delvis)	2 013	1 364
Drav/trä	27 350	33 866
Torkning av drav	−9 026	−11 176
Icke förnybar energi		
Olja	47 669	41 748

*Under 2016 försämrade driftstörningar möjligheten att utnyttja biogasen.

Livsmedelsråvaror och ingredienser (ton)	2016	2015
Total	**55 264**	**52 750**

Processmaterial och kemikalier (ton)	2016	2015
Total	**1 659**	**1 704**

Övriga transporter (ton CO_2)	2016	2015
Total	**7 179**	**7 213**
Intransporter av gods	5 693	5 632
Interna transporter	385	517
Tjänstebil	681	667
Företagsbil	420	397

Förpackningsmaterial (ton)	2016	2015
Total	35 744	36 501
Förnybara material		
Papp, wellpapp, etc	2 372	2 252
Icke förnybara material		
Glas	20 585	21 238
PET	5 799	6 057
Plast	1 425	1 553
Metall	5 502	5 323
Övrigt	61	78

Vattenanvändning (m^3)	2016	2015
Total	**1 307 185**	**1 268 118**
Kommunalt	1 177 305	1 136 769
Egna källor	129 880	131 349

Utflöde:

Kundtransporter (ton CO_2)	2016	2015
	6 826	6 974

Tillverkade produkter (milj liter)	2016	2015
Total	**374,3**	**373,9**
Öl	184,9	179,8
Läsk/stilldrink/cider	101,7	102,2
Vatten	87,7	91,9

Restprodukter och avfall (ton)	2016	2015
Total	**19 223**	**19 486**
Avfall till återvinning	18 246	18 307
Avfall till energiutgivning	730	750
Avfall till deponi	211	376
Farligt avfall	36	53

Avlopp	2016	2015
Total volym (m^3)	905 316	874 136
COD (ton)	711	795
BOD (ton)	321	334

CO_2-utsläpp från produktion (ton)	2016	2015
Total	**12 814**	**11 126**
Oljepannor	12 736	11 094
El	0	0
Fjärrvärme	78	32

Den totala energianvändningen har ökat under året. Ökningen beror till stor del på intrimningsproblem i dravförbränningsanläggningen under 2016.

Specifikation energianvändning och utsläpp

	Förbrukning MWh		Utsläpp (ton CO_2)	
Förnybar energi	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
El (vattenkraft)	47 150	47 816	0	0
Biogas	0	112	0	0
Fjärrvärme (delvis förnybar)	2 013	1 364	78	32
Drav och trä	27 350	33 866	0	0
Icke förnybar energi				
Olja	47 669	41 748	12 736	11 094
Diesel MK1	4 154	4 568	1 062	1 552
Bensin	152	112	39	29
Totalt:	**128 488**	**129 586**	**13 915**	**12 707**

Konsumtion

Vi vill ta ett helhetsansvar för en hållbar dryckeskultur. Det innebär att vi är måna om hur våra drycker avnjuts och av vem.

VÅRA PRODUKTER

Sveriges ledande bryggeri

Sedan Spendrups grundades för mer än 100 år sedan har vi vuxit till Sveriges ledande bryggeri. Spendrups står i dag för 38 procent av vattenmarknaden, 32 procent av ölmarknaden och 16 procent av läskmarknaden i Sverige. Utöver detta har Spendrups dotterbolag, Spring Wine & Spirits, 20 procent av vinförsäljningen på restaurang i Sverige.

I våra tre bryggerier producerar vi cirka 400 miljoner dryck om året för välkända varumärken som Norrlands Guld, Mariestads, Heineken, Loka, Briska, Nygårda och Schweppes. Vi har ett gediget engagemang och intresse för god mat- och dryckeskultur. För Spendrups handlar en god dryckeskultur om att njuta rätt dryck till rätt tillfälle och om att njuta alkoholhaltiga drycker med ansvar och måttfullhet.

Vi tar ständigt fram nya produkter i vårt utvecklingsbryggeri. Målet, som alltid, är att kunna erbjuda ett sortiment som svarar mot våra kunders och konsumenters efterfrågan på hög kvalitet, på ett hållbart sätt.

Marknadsandelar

	2016	2015
Läsk	16	17
Vatten	38	41
Öl	32	31
Vin (restaurangmarknaden)	20	20

Spendrups marknadsandel för öl har förstärkts under året medan marknadsandelarna för mineralvatten och läsk har blivit mindre.

Naturliga och säkra produkter

Våra viktigaste löften till våra konsumenter är hög livsmedelssäkerhet och kvalitet, samt att vi i så stor utsträckning som möjligt använder naturliga ingredienser.

Spendrups ölvarumärken följer de tyska renhetslagarna, vilket betyder att ölet tillverkas med enbart vatten, malt, humle och jäst. Vid tillverkning av läsk och vatten strävar vi efter att använda endast naturliga aromer och färgämnen. I dag är 83 procent av våra smaksatta läsk- och vattendrycker producerade med enbart naturliga smakämnen. Lokadryckerna innehåller till 100 procent naturliga aromer. Vi använder inte råvaror eller ingredienser som innehåller genmodifierade organismer (GMO).

Svenska konsumenter blir allt mer hälsomedvetna och många konsumenter söker dryckesalternativ med mindre socker. Loka Crush är en kolsyrad naturlig fruktdryck som uppfyller de höga krav som ställs på naturligt innehåll. Den innehåller 14-15 procent fruktjuice och 60 procent mindre socker än traditionell läsk.

Vårt viktigaste löfte till våra konsumenter är livsmedelssäkerhet. Det innebär bland annat att våra produkter är säkra att förtära. Våra egenproducerade produkter utvärderas enligt HACCP-principer (Hazard Analysis & Critical Control Points). Det innebär att vi riskbedömer alla råvaror och förpackningsmaterial – hela vägen från produktionsprocessen till konsumenternas hantering. Våra anläggningar i Grängesberg och Hällefors är certifierade enligt FSSC 22000, en internationell standard för styrning av livsmedelssäkerhet och kvalitet samt den internationella miljöledningsstandarden ISO 14001.

Transparens och öppenhet kring innehåll och näringsvärde är viktigt för oss. Vi vill att kunder och konsumenter ska kunna bilda sig en egen uppfattning om våra produkter. Därför finns i dagsläget detaljerade innehållsförteckningar inklusive näringsvärde för läsk, cider och vatten tillgängliga på vår webbplats spendrups.se. Vi planerar att under 2017 publicera information om näringsvärden även för öl.

Ekologiska produkter

Hållbarhet blir allt viktigare för våra kunder och konsumenter. Efterfrågan på ekologiskt öl är tydlig och växande.

Intresset för ekologiska drycker har vuxit snabbt de senaste åren, liksom utbudet på marknaden. Det som tidigare varit en nischprodukt har blivit ett viktigt alternativ för konsumenterna. Det är en utveckling som vi bedömer kommer att hålla i sig. Under 2016 lanserade vi flera nya ekologiska öl, den ekologiska cidern Briska Sunny Apple, en ekologisk julmust från Nygårda samt en ekologisk blanddryck: The Banana project, under varumärket Liquid industries. Under 2016 lanserade vi Brutal Brewing Cirrus The Cloudy Lager och ekologisk Grängesberg lättöl. Dessutom blev hela Melleruds ölsortiment ekologiskt.

Spendrups har i dag 15 olika ekologiska ölsorter. Detta innebär att vi har ökat vårt ekologiska sortiment med 90 procent under året. Spendrups är därmed en av de största aktörerna inom ekologisk öl med bland annat Pistonhead Kustom Lager, Norrlands Guld ljus, Brutal Brewing Hale to Nothing, Mariestads Dunkel, Melleruds Utmärkta Pilsner, Melleruds Klassiska Ale och Bistro Lager.

En av våra viktigaste kunder, Systembolaget, har satt målet att 10 procent av deras totala försäljning ska vara ekologisk 2020. Spendrups dotterbolag Spring Wine & Spirits hade under året 65 ekologiska viner, vilket motsvarade cirka 18 procent av vårt sortiment. Det motsvarar en ökning från året innan med 33 procent. Spring Wine & Spirits har målet att 15 procent av vinerna ska vara ekologiska 2020. Det målet uppnåddes under 2016 och målet för 2020 kommer därför att utvärderas.

Ekologiskt sortiment	2016	2015
Antal ekologiska viner	65	46
Andel av försäljningen	17,5 %	12,7 %
Volymökning jmf med föregående år	33 %	104 %
Antal ekologiska öl	15	6
Andel av försäljningen	3,6 %	1,9 %
Volymökning jmf med föregående år	90 %	14 %

Ekologisk produktion

Korn är en känslig och svårodlad gröda och ibland är kvaliteten på skörden låg. Det gör tillverkningen svårare, men innebär inte att kvaliteten på ölet sjunker. Ekologisk odling och produktion är också mer komplex – bland annat måste alla råvaror odlas utan användning av kemiska bekämpningsmedel och inga konserveringsmedel får tillsättas i produkten. Detta innebär ökade kostnader till följd av omställningar i produktionen. Under året gjordes investeringar för att genomföra dessa omställningar.

Tillgången på råvaror är en utmaning för produktionen av ekologiskt öl. I dag kommer 100 procent av det ekologiska kornmalt som Spendrups använder från Sverige. Tillgången behöver dock bli bättre, vilket vi arbetar för tillsammans med andra aktörer.

Alkoholfritt

Den starka hälsotrenden ökar efterfrågan på alkoholfria produkter. Många konsumenter söker alkoholfria alternativ utan att vilja göra avkall på smak.

Vi ser alkoholfria produkter som ett naturligt komplement till vårt övriga sortiment. Under 2016 och början av 2017 lanserade Spendrups flera alkoholfria ölsorter: Melleruds Alkoholfria Pilsner, Pistonhead Flat Tire 0.5%, Gotlands Bryggeri Easy Rider, Norrlands Guld Alkoholfri, Norrlands Guld Ljus EKO Alkoholfri och Heineken 0,0 samt flera alkoholfria säsongsbrygder. Dessutom förstärkte vi vårt sortiment av alkoholfri cider med Briska Alkoholfri äppelcider med ofiltrerad must. Vi hade också stor framgång med Nygårda lagrad julmust, som finns i flera olika smaker och förpackningar.

Den svenska marknaden för alkoholfritt öl ökade med 31 procent under 2016. Spendrups andel av denna ökade från 21 procent till 26 procent. Vår egen försäljning av alkoholfritt öl ökade med 60 procent.

ALKOHOL OCH ANSVAR

Alkoholhaltiga drycker medför ansvar

Spendrups vill att alkoholhaltiga drycker ska vara en smakupplevelse som avnjuts med ansvar.

Det är viktigt att alkohol inte brukas av minderåriga. Vi tillämpar branschens rekommendationer kring marknadsföring. Alltså riktar vi inga marknadsaktiviteter kring alkoholhaltiga drycker till personer under 25 år.

Vi stödjer bland annat initiativ som syftar till att förebygga skadeverkningarna av en osund alkoholkonsumtion. ”Prata om alkohol” är ett initiativ av Sveriges Bryggerier som bygger på ett material för samtalsbaserad undervisning på högstadie- och gymnasienivå, med syfte att ge ungdomar redskap att hantera social press och grupptryck när det gäller alkohol.

Vi tar också avstånd från olaglig försäljning och från alkoholförtäring i samband med bilkörning. Samma ansvar som vi tar gentemot konsumenter, vill vi ta i förhållande till myndigheter, leverantörer, affärspartners och konkurrenter.

Vår affärsetiska kod är tydlig, försäljning av alkoholhaltiga produkter medför ett ansvar för oss.

Vi främjar en god mat- och dryckeskultur

Som huvudsponsor till Årets Kock vill vi bidra till den svenska matkulturen. Vår ambition med samarbetet är att framhålla dryckens självklara och positiva del av matupplevelsen, och att skapa förutsättningar för kunskapsutbyte och utveckling av våra produkter.

Läs mer!

Klicka här för att läsa Spendrups affärsetiska uppförandekod.

NÖJDA KUNDER OCH KONSUMENTER

Årliga kundundersökningar

Varje år utför vi kundundersökningar som ger svar på hur våra kunder uppfattar oss som företag, vårt sortiment och våra drycker.

Vi deltar sedan några år i den årliga Butiksbarometern, som mäter butikernas attityder gentemot olika dagligvaruleverantörer. Sedan 2014 deltar vi även i Kedjebarometern, en liknande undersökning som mäter attityderna till leverantörerna hos de centrala funktionerna inom kedjorna (till exempel inköpare).

Spendrups har stärkt sitt resultat i undersökningarna under de senaste åren. Resultaten visar tydligt att kunderna uppskattar våra initiativ för att förändra dryckeskategorin. Undersökningen för 2016 beräknas vara klar runt halvårsskiftet 2017.

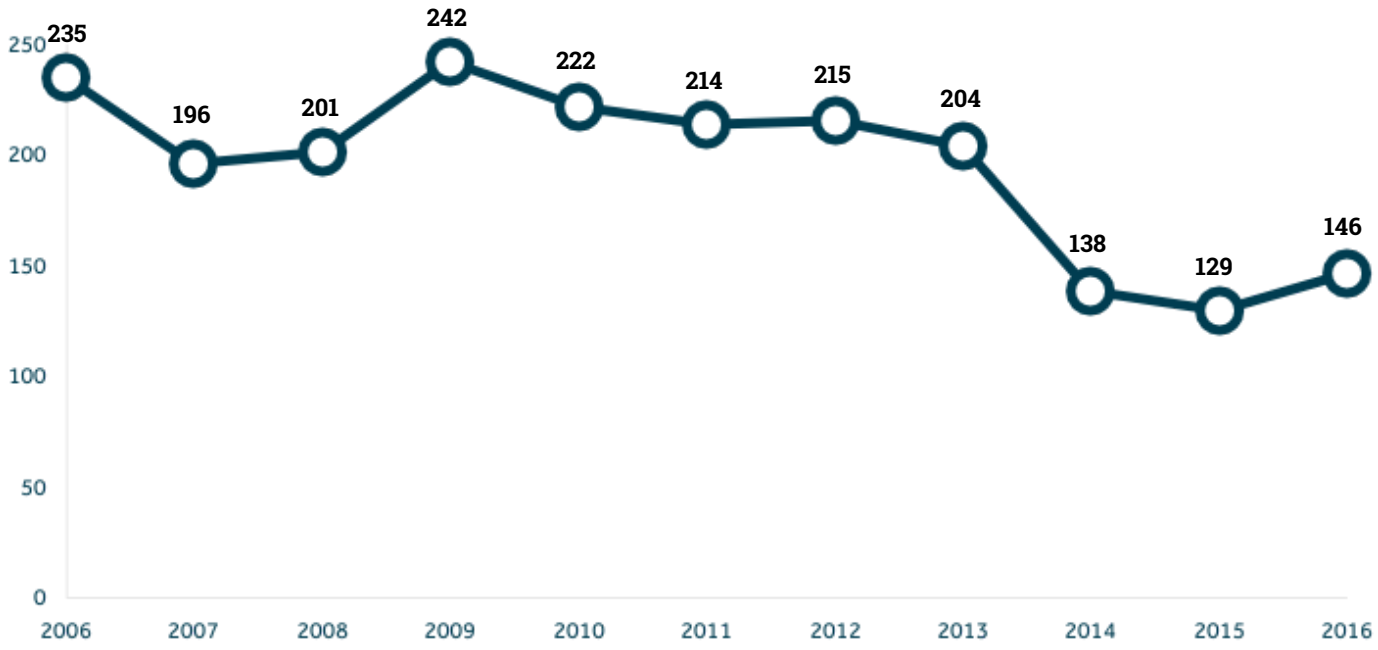
Kundernas och konsumenternas synpunkter är viktiga för oss och visar om en vara levererar enligt förväntningar och krav. Det vill säga om vi levererar den höga kvalitet som vi förutsatt oss.

Vi värdesätter reklamationer

Vi för en löpande dialog med våra kunder och konsumenter, och är måna om att ta vara på reklamationer.

Synpunkter från våra kunder och konsumenter ger oss värdefull information i vårt arbete med ständiga förbättringar. Resultatet från alla inkomna reklamationer följs upp och vi ser en minskande trend över åren.

Antal reklamationer per 100 miljoner förpackningar

STRATEGI & STYRNING

Om redovisningen

Denna hållbarhetsredovisning sammanfattar Spendrups hållbarhetsarbete under 2016 och är den åttonde som redovisas enligt Global Reporting Initiative (GRI).

Redovisningen sker årligen och den senaste rapporten utkom i maj 2016. Den här rapporten har förberetts i enlighet med GRI Standards: alternativ Core, och är reviderad av en oberoende auktoriserad revisor.

Denna redovisning omfattar all verksamhet inom moderbolaget, samt dotterbolagen Spring Wine & Spirits och Hellefors Bryggeri. Försäljnings- och produktionsvolymer inkluderar även Gotlands Bryggeri, och de ekonomiska siffrorna omfattar hela koncernen. Redovisningen omfattar även påverkan från transporter och energianvändning i vårt närmaste leverantörsled. Däremot kan vi inte redovisa all påverkan i primärproduktionen och kundled, eftersom vi inte kan garantera uppgifternas riktighet.

Den 30 september 2016 sålde Spendrups Bryggeri AB de helägda dotterbolagen Spendrup Brands AB (varumärkesägare, före detta Spendrup International AB) och Kettinki AB (uthyrning och förvaltning av fastigheter) till dåvarande moderbolaget Spendrup Invest AB. Samtidigt tecknades ett varumärkeslicensavtal mellan Spendrup Brands AB och Spendrups Bryggeri AB som ger Spendrups Bryggeri AB exklusiv rätt att producera, marknadsföra och sälja produkter vars varumärken ägs av Spendrup Brands AB. Efter omstruktureringen förvärvades Spendrups Bryggeri AB av Loka Holding AB den 30 september 2016. Omstruktureringen har inte inneburit några väsentliga förändringar i hållbarhetsfrågor och avgränsningar i förhållande till tidigare redovisningar.

GRI-index

Denna hållbarhetsredovisning sammanfattar Spendrups hållbarhetsarbete under 2016 och är den åttonde som redovisas enligt Global Reporting Initiative (GRI). Redovisningen sker årligen och den senaste rapporten utkom i maj 2016. Den här rapporten har förberetts i enlighet med GRI Standards: alternativ Core, och är reviderad av en oberoende auktoriserad revisor. Sidhänvisningarna nedan gäller den nedladdningsbara pdf-versionen av redovisningen, men går att klicka på för att komma till motsvarande sida här på webbplatsen.)

Bestyrkanderapport från revisor (pdf)

GRI standard nummer	Indikatorer	Omfattning/kommentarer	Sida
102-1	Organisationens namn		2
102-2	Aktiviteter, varumärke, produkter och tjänster		18, 60
102-3	Lokalisering av huvudkontoret		20
102-4	Länder där verksamhet bedrivs		18
102-5	Ägarstruktur och bolagsform		20
102-6	Marknadsnärvaro		35-36, 60
102-7	Organisationens storlek och omfattning		18-19, 36
102-8	Information om anställda		10-
102-9	Beskrivning av företagets leverantörskedja		10-13, 50-51

102-9	Beskrivning av företagets leverantörskedja	10-13, 50-51
102-10	Väsentliga förändringar i organisationen och dess leverantörskedja	69
102-11	Försiktighetsprincipen	6-9
102-12	Externa riktlinjer som efterlevs	6-9, 61-62, 85
102-13	Medlemskap i organisationer	23
102-14	Vd-ord	4-5
102-16	Organisationens värderingar och uppförandekoder	21, 25
102-18	Struktur för styrning	6-9
102-40	Förteckning av intressenter som organisationen har en dialog med	14-16, 50-51
102-41	Antal anställda som omfattas av kollektivavtal	34
102-42	Princip för att identifiera intressenter	14-16, 50-51
102-43	Organisationens metod för intressentdialog	14-16, 50-51
102-43	Resultat av kundundersökningar	67

102-44	Frågor som lyfts fram av intressenterna		14-16
102-45	Affärsenheter som inkluderas i redovisningen		69
102-46	Process för att fastställa redovisningsinnehåll och avgränsningar		14-16, 69
102-47	Frågor som identifierats som väsentliga		10-13, 50-51
102-48	Förklaringar till korrigeringar från tidigare redovisningar		69
102-49	Förändringar i redovisningen		69
102-50	Redovisningsperiod		69
102-51	Datum för senaste redovisning		69
102-52	Redovisningscykel		69
102-53	Kontaktuppgifter för frågor om redovisningen		2
102-54	Tillämpningsnivå enligt GRI		69
102-55	GRI-index		70-75
102-56	Externt bestyrkande		76
103-1	Avgränsningar för väsentliga frågor inom organisationen		70-75
103-2	Upplysningar om hållbarhetsstyrningen	För ämnesspecifika upplysningar om hållbarhetsstyrningen se respektive fokusområde	6-9

103-3	Uppföljning av hållbarhetsstyrningen	För ämnesspecifika upplysningar om hållbarhetsstyrningen se respektive fokusområde	6-9
Ekonomi			
201-1	Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde	Omfattar hela koncernen	19-20
205-1	Andel och antal affärsenheter som analyserats avseende risk för korruption	Omfattar Spendrups egen verksamhet	21
205-2	Kommunikation och utbildning avseende anti-korruption	Omfattar Spendrups egen verksamhet	12, 21
205-3	Bekräftade korruptionsincidenter och vidtagna åtgärder	Omfattar Spendrups verksamhet. Inga incidenter under året	–
206-1	Antal rättstvister rörande konkurrenshämmande beteende	Omfattar Spendrups verksamhet. Inga incidenter under året	–
Miljö			
301-1	Materialanvändning	Omfattar råmaterial i dryckesproduktion samt förpackningsmaterial	44-45, 48-49, 53-58
302-1	Energianvändning inom organisationen	Omfattar energianvändningen i produktion. Energianvändningen i primärproduktion och i produktion av förpackningar anses väsentlig, men redovisas inte i dagsläget eftersom Spendrups saknar kontroll över dessa.	38-40, 53-58
302-3	Energiintensitet		38-40

303-1	Total vattenanvändning	Omfattar vattenanvändningen i produktion. Vattenanvändningen i primärproduktion anses väsentlig men redovisas inte i dagsläget eftersom Spendrups saknar kontroll över dessa.	41-43, 53-58
305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser (Scope 1)	Omfattar utsläpp från drivmedel samt Spendrups transporter av varor och anställda.	38-40, 46-47, 58
305-2	Indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 2)	Omfattar utsläpp från drivmedel samt Spendrups transporter av varor och anställda.	46-47, 58
305-3	Andra indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 3)	Omfattar transporter – vilket tidigare redovisades som en enskild upplysning under EN30 Transporter. Omfattar transporter av varor och anställda samt intransporter av gods. Transporter i kundled anses väsentliga men redovisas inte eftersom Spendrups saknar kontroll över dessa.	46-47, 58
305-4	Utsläppsintensitet		38-40, 53-58
306-1	Totalt utsläpp till vatten	Omfattar utsläpp till avlopp från Spendrups egen produktion.	41-43, 38-40, 53-58
306-2	Total avfallsvikt	Omfattar avfall som uppkommit i Spendrups egen produktion.	38-40, 57
307-1	Betydande böter och sanktioner till följd av överträdelser av miljölagstiftningen	Inga incidenter under året.	–

308-1	Andel nya leverantörer som bedömts utifrån miljökrav		51
Sociala frågor			
403-1	Andel av personalstyrkan som är representerad i formella kommittéer för hälsa och säkerhet	Omfattar Spendrups egna anställda.	34
403-2	Omfattning av skador och sjukfrånvaro	Skador och sjukfrånvaro utgår från Arbetsmiljöverkets principer och riktlinjer.	28-30
404-3	Andel anställda som får regelbunden utvärdering av sin prestation och karriärutveckling	Omfattar Spendrups egna anställda.	34
405-1	Mångfald inom styrelse, ledning och bland anställda		34
406-1	Antal fall av diskriminering och hantering av dessa	Ett fall av trakasserier har inträffat under året. Det har hanterats enligt interna processer.	31
414-1	Andel nya leverantörer som bedömts utifrån sociala krav	Redovisas som en andel av antal granskade leverantörer.	51
416-2	Incidenter av bristande efterlevnad av regler gällande hälsa och säkerhet för produkter och tjänster	Inga incidenter under året.	–
417-2	Antal överträdelser av lagar avseende produktinformation och märkning	Inga incidenter under året.	–
417-3	Incidenter som rör överträdelser inom marknadskommunikation	Inga incidenter under året.	–

Bestyrkanderapport

Revisors rapport över översiktlig granskning av Spendrups Bryggeriaktiebolag AB: s hållbarhetsredovisning för 2016.

Till läsare av Spendrups Bryggeriaktiebolag AB: s hållbarhetsredovisning

Inledning
Jag har fått i uppdrag av Director Environmental and Sustainability Affairs i Spendrups Bryggeriaktiebolag AB att översiktligt granska Spendrups Bryggeriaktiebolag AB: s hållbarhetsredovisning för år 2016. Organisationen har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning i GRI-index på sidan 70 - 75 i den masterversion som har granskats.

Styrelsens ansvar för hållbarhetsredovisningen
Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier och utgörs av de delar av Sustainability Reporting Guidelines G4 (utgivna av The Global Reporting Initiative (GRI)) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av organisationens egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga fel, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar
Mitt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på min översiktliga granskning.

Jag har utfört min översiktliga granskning i enlighet med RevR 6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisning utgiven av FAR. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASB: s standarder för revision och god revisionssed i övrigt har. De granskning-åtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för mig att skaffa mig en sådan säkerhet att jag blir medveten om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Min granskning utgår från de av styrelsen valda kriterier, som definieras ovan. Jag anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen. Jag anser att de bevis som jag skaffat under min granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge mig grund för mina uttalanden nedan.

Uttalanden

Grundat på min översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger mig anledning att anse att informationen i hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen angivna kriterierna.

Stockholm den 6 juni 2017
Grant Thornton Sweden AB

Markus Håkansson
Auktoriserad revisor

Bilagor:
Spendrups stories

Under 2016 har vi arbetat med flera satsningar som vi är särskilt stolta över. Här kan du läsa om några av dem.

STORIES

Det cirkulära tänket på flaska

På Spendrups vill vi sluta våra kretslopp på alla områden – från energiförbrukning till förpackningar. Följ oss på vägen mot en cirkulär affärsmodell.

Den cirkulära ekonomin är ett hett begrepp i dag. Men för Spendrups och stora delar av dryckesbranschen är det snarare en tradition.

– Titta bara på pantsystemet. Hur länge har vi inte samarbetat med våra kunder för att återvinna förpackningar i glas, aluminium och PET-plast?, säger Sisko Nautsch-Rönnmark, koncernansvarig kvalitets- och miljöchef på Spendrups.

För Spendrups handlar den cirkulära ekonomin om resurshushållning för klimatets skull. Målet är att utnyttja resurser som uppstår i verksamheten och göra dem till mer än avfall.

– Vår dravanläggning där vi använder restprodukter som energikälla har till exempel två stora miljöfördelar: Dels gör den oss mindre beroende av fossil olja, och dels minimerar den våra avfallsvolymer, fortsätter Sisko Nautsch-Rönnmark.

Cirkulärt når nytt

De senaste åren har Spendrups cirkulära tänk nått nya delar av verksamheten. Fokus ligger på att minska utsläppen av koldioxid från bryggeriernas oljepannor, eftersom de är verksamhetens största klimatbelastning. Två av insatserna är vår unika dravförbränningsanläggning och vår biogasanläggning som gör avloppsvatten till energi. Och resultaten av klimatarbetet har inte låtit vänta på sig.

– Under de senaste tio åren har vi halverat våra koldioxidutsläpp per liter tillverkad dryck. För 2017 är målet att minska dem med ytterligare 50 procent. På några års sikt räknar vi med att uppnå det slutliga målet på max 10 gram koldioxidutsläpp per liter producerad dryck, säger Sisko Nautsch-Rönnmark.

Cirkulärt på Spendrups

1. Dravförbränningsanläggningen i Grängesberg

Drav utgör huvuddelen av Spendrups restprodukter. Varje år producerar vi drygt 180 miljoner liter öl, vilket innebär dravrestprodukter på drygt 30 000 ton. Spendrups är först i världen med att ta vara på draven och förädla den till biobränsle på detta sätt.

”Det här är ett unikt pilotprojekt som vi sjösatte 2015. Målet är ett fullständigt utnyttjande av vår drav och vi är fortfarande i intrimningsfasen. Målet är att komma förbi de sista barnsjukdomarna under 2017”, säger Sisko Nautsch-Rönnmark.

2. Biogasanläggningen i Grängesberg

I Grängesberg finns även en biogasanläggning som verksamhetens avloppsvatten går igenom innan det släpps iväg till reningsverket. Ur avloppsvattnet utvinns biogas som sedan kan användas i verksamheten.

3. Kommande projekt: Återvunnen kolsyra

När Spendrups gör öl skapar jäsningsprocessen både alkohol och kolsyra. Den kolsyran är en restprodukt som går till spillo, samtidigt som vi köper in kolsyra till våra läskedrycker. Vi håller nu på att utreda hur vi kan använda kolsyran som skapas i våra egna jäsningsprocesser till våra andra drycker.

Så minskar vi svinnet!

För fyra år sedan var produktionssvinnet på Spendrups bryggeri i Hällefors stort. Här kan du läsa om hur vi minskade produktionssvinnet med nästan 75 procent.

STORIES

Spendrups synar transporterna

I dag står Spendrups egna kundtransporter för cirka 20 procent av de totala koldioxidutsläppen från kundtransporterna. Genom att tanka förnybart och effektivisera våra transporter har vi under 2016 minskat utsläppen per distribuerad dryck med 14 procent. Målet är att Spendrups egna lastbilsflotta på sikt ska bli oberoende av fossila bränslen.

I Spendrups arbete med att minska koldioxidutsläppen spelar transporterna en nyckelroll. Under åren har vi därför satsat stort på att effektivisera transporterna och för vår egen fordonsflotta gå över till förnyelsebara drivmedel. Redan 2009 började vi med icke-fossila bränslen och 2015 gick hälften av våra distributionsbilar på 100 procent RME/FAME, ett bränsle som är baserat på rapsolja.

– Under 2016 och 2017 har vi gått över till HVO (Hydrotreated Vegetable Oil). Precis som RME/FAME är HVO ett helt fossilfritt bränsle, men utsläppsvärdena är avsevärt lägre. Dessutom är HVO snällare mot motorerna och något som alla lastbilar kan gå på, säger Eva Persson på Spendrups transportavdelning.

I och med bytet till HVO har Spendrups ökat andelen fossilfritt bränsle i lastbilsflottan.

– I dag har vi 63 procent förnybara bränslen – främst HVO – för våra egna transporter, fortsätter Eva Persson.

Bränsleförbrukning egna kundtransporter

	Liter	%
Icke fossilt	614 975	63
Fossilt	361 176	37
Totalt	976 151	

”Vi får aldrig nöja oss”

Ett annat sätt att minska utsläppen är att effektivisera transporterna. På Spendrups använder vi ett ruttplaneringssystem för att få fram kortast möjliga leveransrutt med högst möjliga fyllnadsgrad.

– Vi ser kontinuerligt över distributionen för att se var vi kan göra förbättringar och spara in ett par mil på rutterna. Vi får aldrig nöja oss. Vi måste ta ansvar i transportfrågan – och genom att vara en föregångare vad gäller våra egna transporter kan vi ställa högre krav på våra underleverantörer, säger Eva Persson.

”Lokaledningen” ersätter lastbilarna

Vid källorna i Loka planeras just nu ett nytt sätt att minska Spendrups transporter: vattenledningar som ska gå direkt från källorna hela vägen till bryggeriet i Hällefors. Under högsäsong kör åtta lastbilar om dagen från Lokakällorna till Hällefors och tillbaka, var och en med cirka 40 000 liter vatten i tankarna. Genom att dra ledningar från källorna blir de här transporterna överflödiga.

– Vi räknar med att det här kommer att minska våra koldioxidutsläpp med 100 ton per år. Dessutom skapar det en mer behaglig och mindre trafiktät närmiljö för de som bor i området. Lokaledningen är under upphandling och beräknas bli klar sommaren 2018, säger Jan Olovsson, teknisk chef på Spendrups.

Läs mer!

Här kan du läsa ännu mer om vårt arbete med att optimera våra transporter.

STORIES

På svinnjakt i Hällefors

För fyra år sedan var produktionssvinnet på Spendrups bryggeri i Hällefors stort. Medarbetare från alla avdelningar samarbetade för att hitta boven i dramat – och i dag har produktionssvinnet minskat med nästan 75 procent.

På Spendrups bryggeri i Hällefors har en kamp mot produktionssvinnet pågått sedan 2013. Det började med upptäckten att en nyinstallerad produktionslinje inte producerade lika mycket dryck som väntat. Medarbetare på anläggningen mätte produktionssvinnet och såg att det låg på hela 15 procent.

Robert Hallgren, laborant och lokal miljösamordnare i Hällefors, berättar:

– Det här svinnet var en miljö- och resursbov som vi på bryggeriet ville bli av med. Snart blev hela anläggningen involverad, från beredningen och tappningen till teknikavdelningen, miljö- och kvalitetsavdelningen och driftcheferna. Vi kontrollerade våra recept, vi gjorde djupdykningar i enskilda produktioner och vi gick igenom alla maskiner – allt för att hitta källan till problemet.

Var fanns då svinnet?

Efter problemsökningen visade det sig att det fanns på flera ställen: Det läckte ur den nya tappmaskinen som hade installerats, det skedde en viss överfyllnad av flaskorna och all syrup (blandningen av aromer som sedan blir till olika Loka-smaker) nådde inte fram från blandningstanken till tappmaskinen.

– När vi hade åtgärdat problemen sjönk svinnet för anläggningen från 15 till 5 procent, säger Robert Hallgren.

Under 2016 har arbetet handlat om att finputsa det svinneffektiva arbetssättet tillsammans med anläggningens operatörer, samt att fortsätta följa upp överfyllnaden av flaskor. I september avslutades svinnprojektet officiellt – men produktionssvinnet har fortsatt att sjunka. Nu är anläggningen nere på bara 4 procent. Totalt innebär det en minskning med nästan 75 procent över fyra år.

– Jag tror att projektet verkligen har satt rot i organisationen eftersom så många olika verksamheter var inblandade. Det är väldigt roligt att se hur det kritiska tänket fortsätter att göra nytta, säger Robert Hallgren.

Svinnprojektet i Hällefors

Svinnprojektet i Hällefors startades 2013. Satsningen har hittills gett ett minskat produktionssvinn på cirka 75 procent. På sista raden ger det en besparing på drygt 8,5 miljoner kronor per år, utöver de miljömässiga fördelarna.

Se vår film!

På Spendrups vill vi sluta våra kretslopp på alla områden – från energiförbrukning till förpackningar. Här ser du filmen om hur vi arbetar cirkulärt.

STORIES

”Medvetenheten hos konsumenterna ökar”

Allt fler konsumenter väljer drycker med mindre – eller helt utan – socker och alkohol. Hur påverkar det Spendrups produktion och affär?

Den starka hälsotrenden genomsyrar hela samhället och märks inte minst på dryckessidan. Under 2016 har försäljningen av alkoholfria drycker på Systembolaget ökat med 10,8 procent jämfört med året innan. För alkoholfri öl är ökningen hela 17 procent.

– Trenden med alkoholsvaga eller helt alkoholfria drycker är stark i stora delar av världen och det är något vi tror kommer hålla i sig. Människor vill kunna äta och dricka hälsosamt utan att behöva kompromissa med smakupplevelsen, säger Richard Bengtsson, chefsbryggmästare på Spendrups.

I dag finns åtta alkoholfria ölbrygder från olika Spendrupsvarumärken på marknaden, liksom ett antal vin- och cidersorter. Sortimentet breddas och vidareutvecklas hela tiden.

– Vi har gjort stora investeringar i både produktutveckling och utrustning för att till exempel kunna tillverka alkoholfri öl med bibehållen smak. Vår filosofi att skapa drycker med rena råvaror och utan tillsatser tror jag också är av stor vikt för upplevelsen.

Mindre socker och nya vattensmaker

Det finns också en gemensam ansats hos svenska dryckesproducenter att minska sockerhalten i produkterna för att främja folkhälsan.

– Medvetenheten hos konsumenterna ökar helt klart. De senaste åren har vi bland annat märkt av en större efterfrågan på drycker med mindre socker. För att möta den arbetar vi löpande med utveckling och lansering av nya smaksatta vattendrycker. Vi har haft stor framgång med Loka Crush som har 60 procent mindre socker än vanlig läsk, men också med våra smaksatta Loka som är goda och hälsosamma alternativ, säger Anna Lidström, marknadschef för alkoholfria drycker och tillträdande hållbarhetschef på Spendrups.

En stor del av Spendrups utbud utgörs fortfarande av drycker med just socker och alkohol. Man kan fråga sig om hälsotrenden påverkar företagets affär negativt, men det tycker inte Anna Lidström.

– Vi drivs av en passion att skapa njutbara drycker för alla. Den ökade hälsomedvetenheten har fått oss att utöka vårt utbud och är inget som begränsar vår verksamhet. Tvärtom har det fått oss att växa och testa nya recept och tillverkningsprocesser. Det tycker jag är väldigt spännande.

Riktigt gamla regler

Spendrups ambition att skapa hälsosammare drycker är starkt kopplad till användandet av rena råvaror. Ett av våra värdeord är Äkthet, vilket bland annat innebär att vi producerar våra drycker helt utan genmodifierade råvaror (GMO) och tillsatser. När det gäller öl följer vi en regel som har sitt ursprung i Bayerns 501 år gamla ”Reinheitsgebot” (”renhetspåbud”), som ofta nämns som en av de äldsta lagarna för livsmedelskvalitet. Regeln säger att ölen bara får innehålla malt, humle, jäst och vatten.

Läs mer!

Produkter som står för hållbarhet och hög kvalitet är viktigt för oss på Spendrups. Läs mer om vårt arbete här.

STORIES

Basket som gör skillnad

Jonas Morin har sikte på att få hundra barn och ungdomar i Stockholmsförorten Vårby att spela basket. Sofia Nybom coachar ett lag som ger barn med autism en meningsfull fritid.

Fler barn och ungdomar skulle få spela basket, det var målet när Loka Heroes startade förra året. I dag coachas flera nya lag runt om i landet och barn som aldrig haft möjlighet att spela går nu på regelbundna träningar. Det är tydligt att basket gör skillnad – på riktigt.

– Genom Loka Heroes har vi fått fler barn och ungdomar i rörelse, säger Anna Lidström, marknadschef för Loka och tillträdande hållbarhetschef på Spendrups.

Lokas och Svenska Basketbollförbundets initiativ stödjer personer som ger barn och ungdomar möjlighet att spela basket. Resan har bara börjat.

– Det är viktigt för oss att de projekt vi startar upp kan leva vidare på egen hand. Det ska finnas en långsiktighet i alla projekt vi startar, säger Anna Lidström.

Varför basket?

Basket är Sveriges mest jämställda och integrerade sport. Lika många tjejer som killar spelar och människor från hela världen deltar. Loka ser basketen som ett sätt för att göra skillnad inom två av samhällets största utmaningar – mångfald och hälsa.

Läs mer!

Läs mer om Spendrups samhällsengagemang och våra lokala initiativ här.